Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK
NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovens[illegible]dnik v Zedinjenih [illegible]
The Largest Semi-[illegible] in the United States o[illegible]ca.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST C[illegible]A.

o. 41. — Štev. 41. DULUTH, MINN., THURSDAY, MAY 21, 1914. — ČETRTEK, 21, MAJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1
M. Pogorelc box 296 11-1

ASTOPNIKI ZJED. DRŽAV IN MEHIKE ZAČELI KONFERIRATI

DEN GLAVNIH PREDLOGOV NA MIROVNI KONFERENCI BODE, DA MORA DIKTATOR HUERTA ODSTOPITI. ŽELJA PREDSEDNIKA WILSONA. V VERA CRUZ JE DOSPEL ŠKOF YE DEL RIO, KATEREGA JE IZGNAL HUERTA.

Niagara Falls, Ont., Canada 20 ja. — Meksikanski delegati so šli danes sem na mirovno konferenco, ter so se formelno zglasili pri diplomatičnih zastopnikih gentine, Brazilije in Chile. Amerkanska delegata sta višji sodnik mar in Frederick W. Lehman. va seja mirovne konference se ne ob treh popoldne.

Ves dan sta se posvetovala braljanski poslanik da Gama in artinski poslanik Naon o določh, ki bodo uveljavljene pri potovanjih.

Eden prvih predlogov posredoljev bode najbrže, da mora Hua odstopiti. Tako želi tudi predsednik Wilson. Govori se, da bi bilo že veliko pridobljeno, ako bi se eksikanski delegati sploh zadovoljili s tem, da bi se debatiralo o ih predlogu.

Posebno važnost polaga na to dnarodno konferenco Latinska merika. To sledi že iz tega, da prišel sem poslanik republike ador, ki je dobil od svoje vlanalog, da naj obširno poroča o u posvetovanja. Naznanjen je hod tudi druzih jugoameriških legatov.

Upanje posredovalcev temelji v vi vrsti na patrijotizmu meksiskih delegatov. Dasi so prišli Huertovi zastopniki, vlada ndar prepričanje, da jim je blagor domovine več vreden, kakor kak nevaren konflikt.

Vera Cruz, Meksika 20. maja. — Diktator Huerta je izgnal iz mekikanskega glavnega mesta nad škofa Mora ye del Rio-na. Kakor brzojavljajo, je naprosil nadškof Huerta za avdijenco, češ, da ima zanj neko pismo od papeža, in ko je prišel pred provizoričnega predsednika, mu je izročil poslanico, v kateri ga poziva, naj odstopi. Drugi dan je prišel knadškofu sel ter mu svetoval, naj se hitro izgubi iz mesta, ako mu je živ ljube ljubo.

Mexico Ciudad, Mex., 20. maja. — General Blanquet, vojni minister, je naznanil danes dopoldne, da se dosedaj še ni začela velika bitka pri Saltillo. Vlada se na vso moč trudi dobiti kolikor mogoče veliko orožja in streljiva. Več oddelkov vojaštva je ostavilo San Luis Petosi ter odšlo proti Saltilli. V vladnih krogih vlada skrb radi resignacije Jose Maria, transportnega ministra.

Washington, D. C. 19. maja. — Robert J. Kerr, ki je tri dni izvrševal v Vera Cruz urad ameriškega civilnega guvernerja, in ki je prišel včeraj v zvezno glavno mesto, je danes odpotoval v Chicago. To naglo odpotovanje tolmačijo s tem, da se predsednik najbrže ne mara posvetovati s Kerrom o meksikanskem položaju.

ALBANSKI VLADAR V NEVARNOSTI.

Dunaj, 20. maja. — Položaj v Albaniji je tak, da je novi vladar, princ Viljem, v nevarnosti za življenje. "Neue Freie Presse" je dobila iz Drača brzojavko, ki poroča, da je bil Esad paša v avdijenci pri princu in je odstopil kot guverner. Esad paša ima okoli 5000 pripadnikov, ki so se uprli novi vladi, in Esad paša je bil prvi, ki je vstrelil v vladarjevo stanovanje. Princ je prosil poveljnika avstrijske in italijanske mornarice za pomoč, vsled česar se je izkrcalo vojaštvo in je namerilo strojne tope na stanovanje Esad paše. Esad paša je potem prosil, da se ga sprejme na italjansko vojno ladjo, kar se mu pa ni vstreglo, ampak je bil prijet in prepeljan na avstrijsko vojno ladjo "Szigetvar" kot jetnik princa Viljema.

Princovo palačo čuva 500 avstrijskih in italijanskih vojakov, in vse kaže, da je Viljem nepriljubljen med Albanci.

WILSON BO ZVEDEL ZA GROZOVITOSTI V COLORADI.

Chicago, 19. maja. — Danes se je peljal skozi Chicago sodnik Ben B. Lindsey iz Denverja, ki gre s petim ženskam k predsedniku Wilson, da apelirajo nanj, da ne odpokliče zveznega vojaštva iz stavkarskega okraja. Sodnik Lindsey se je izrazil, da bi se pričela meščanska vojska, če se nadomesti zvezno vojaštvo z milico.

Grozovitosti, katere je vprizorila milica, je djal Lindsey, so take, da jih ni mogoče opisati. Miličarji so salutirali nekemu očetu, ki je prišel v miličarsko kempo po svojega otroka, s truplom sinčka, kateremu so odsekali glavo. Nek surovi miličar je vrgel glavo dečka proti očetu rekoč: "Tukaj imaš ta p-----i stvor" Matere, katere so hotele rešiti svoja deteta, so bile vstreljene in razmesarjene. Majhni nedolžni otroci so bili vsmrčeni na grozoviti način. Sploh so uganjali miličarji taka grozodejstva, ki so v nasprotju s pametjo civiliziranega človeka.

VELIK POŽAR DIVJA V MICHIGAN.

Calumet, Mich., 19. maja — Na južnem obrežju jezera Superior divja ogenj. Goreti je začelo ob železnici in mnenje je, da je najbrže iskra iz lokomotive zanetila ogenj, ki se je vsled viharja hitro razširil po gozdu. Zadnjo noč je ogenj opustošil več farm južno od mesteca Houghton, Mich., zgorela so poslopja in ljudje so se težko rešili grozne smrti v ognju. Ogenj je napravil mnogo škode na lesovju in več manjših naselbin je v nevarnosti.

Ogenj je tudi vpepelil več lesenih mostov na South Shore železnici, vsled česar je železnični promet oviran. Škoda je velikanska, in če ne začne deževati, ali če se veter ne obrne tako, da bo pihal proti pogorišču, bo dosegla škoda miljone dolarjev, zato ker je ogenj tako razširjen, da ga ni mogoče vstaviti, če ga ne vstavijo naravne sile.

Na gornjem polotoku države Mishigan, kjer se razprostirajo velikanski gosti pragozdi, gori na večih krajih, največji požar pa divja v Dickinson county.

Escanaba, Mich., 19. maja — Vas Alfred, 18 milj od tukaj, je popolnoma vpepeljena. Prebivalci so zgubili vse svoje imetje in zbežali so v reko Escanaba, da so rešili življenje. Zgorele so tudi naselbini Larch in Edgar. Ogenj grozi tudi vasi Chassell.

DEBATA O PROTITRUSTNIH PREDLOGAH OMEJENA NA 32 UR

DEMOKRATI SE ZAVEDAJO SVOJE MOČI. SENAT BODE NAJBRŽE ODLOŽIL REŠITEV PROTITRUSTNEGA PROGRAMA DO PRIHODNJEGA ZASEDANJA, KER BODE KONGRES ITAK ŠEL KMALU NA POČITNICE. SAMUEL GOMPERS KONFERIRA.

Washington, D. C., 20. maja. — Za debato o treh velikih protitrustnih predlogah, ki tvorijo jedro vladnega programa, demokratski vodje v zbornici nočejo dovoliti več kakor 36 ur časa.

Ker se zavedajo svoje moči, so dosegli demokratje včeraj sledeče določbe: šest ur se določi za debato o predlogu, ki zahteva ustanovitev meddržavne strokovne komisije, 16 ur za debato o Claytonovi predlogi, ki zahteva izboljšanje Shermanovega protitrustnega zakona ter deset ur za Rayburn predlogo o regulaciji meddržavne trgovine.

Te posebne določbe zahtevajo tudi izrecno, da se morajo vršiti do izvedbe programa večerne seje. Amendemente je staviti po splošni debati, a morajo biti v 5-minutnem govoru utemeljene. Toliko časa je določeno tudi za govore za in proti.

Pričakovati je tedaj, da bodo predloge rešene tekom dveh tednov.

V senatu pa ta zadeva ne bo šla tako enostavno. Tam takih določb ni tako lahko mogoče izsiliti. V senatu bode trajala debata pač kake dva meseca. In ker od vseh strani pritiskajo na kongres za kmalošnjo odgoditev, protitrustni program ne bode rešen pri tem zasedanjnu kongresa.

Največ prepira bode gotovo pri debatiranju Clayton predloge. Kakor znano, delavski voditelji nikakor niso zadovoljni s tem, da bi bile delavske organizacije podvržene Shermanovemu protitrustnemu zakonu. Pri predposvetovanjih niso mogli doseči, da bi bil v pristojnem odseku sprejet tozadevni dostavek. Pri plenarni seji se bode tedaj o tem veliko debatiralo. Demokratična stranka bode na vsak način poizkusila preprečiti sprejetje takega amendmenta.

Samuel Gompers, predsednik, in Frank Morrison, tajnik American Federation of Labor, ter J. H. Ralston, pravni zastopnik organizacije, so se posvetovali s poslancem Lewisom iz Maryland glede tega. Poslanec Lewis je znan kot zagovornik delavskih interesov.

BOGATI ZAKLADI PREMOGA V NORTH DAKOTI.

"UNCLE SAM" OPERIRA DRŽAVNI PREMOGOVNIK. PREMOG SE RABI ZA GONILNO MOČ SESAIK ZA VODO, KI NAMAKA FARME. VLADA IN MESTO SODELUJETA.

Williston N. D. 20 maja — Danes se mnogo piše in govori o velikanskih premogovnih poljih v Alaski, do katerih namerava zvezna vlada zgraditi železnico, po kateri bo prevažala ta premog, katerega bodo majnali državni premogarji. V zveznem kongresu se je že sklenila tozadevna postava in tudi potrebna svota denarja se je dala predsedniku Wilsonu na razpolago za vresničitev tega projekta. Interesantno je pa dejstvo, da že operira zvezna vlada premogovnike, in sicer lastijo in operirajo Združene države premogovnik pri Williston, N. D., kjer so velikanski zakladi rujavega premoga. Tu ima "Uncle Sam" svoj premogovnik, kjer lomijo in streljajo državni premogarji devet čevljev debelo premogovo žilo.

Premog se vporablja za obratovanje gonilne naprave, katera sesa vodo iz reke Missouri in jo dviga na zemljišča, katera so naseljena s homstederji, ter jih tako umetno namaka.

Premogarsko polje, katero lasti tu Uncle Sam, meri 1000 akrov. Žile premoga merijo od 8 do 10 čevljev v debelosti, in inženirji so zračunili, da je na tem polju za 1000 let premoga za dviganje vode v svrho namakanja zemljišč, za električno razsvetljavo in še za druge potrebe okolice Willstona.

Poleg premogarskega posestva Združenih držav, je v North Dakoti okoli 32·000 štirjaških milj rujavega premoga. To polje se razteza čez mejo v državo Montana, kjer je na okoli 34,000 štirjaških milj rujavi premog.

Sestava tega premoga je taka, da se zdrobi v par urah kakor hitro pride na sveži zrak. Vsled tega ga ni mogoče razvažati v sedanjem sestoju. Neka družba namerava delati iz tega premoga takozvane "briquets", kateri imajo skoro isto veljavo kot antracit premog, in na katere nima zrak nobenega vpliva, vsled česar jih je mogoče prevažati s kraja v kraj. Zvezna vlada oddaja mestu Williston električno razsvetljavo in gonilno moč pri raznih podjetjih. One so nižje kot kjerkoli v Ameriki, pri državi vslužbeni premogarji so pa bolje plačani in delajo pod boljšimi razmerami kakor kjerkoli drugje. Premogarjev je vseh skup dvanajst.

DUHOVEN PRODAL CERKEV.

Bartlesville, Okla., 20. maja. — Rev. H. C. Breeze, metodistovski duhovnik, je prodal cerkev, ker so mu župljani dolgovali $40. — na plači. Novi posetnik je hotel cerkev preseliti na svoje zemljišče, da bi jo vporabljal kot gospodarsko poslopje. Kakor hitro so začeli delavci s preseljevanjem cerkve, zbralo se je okoli 100 župljanov: mož, žen in otrok, in vnel se je tepež za posest hiše božje. Na lice mesta je prišel šerif z več deputiji, ki so napravili mir. Duhovna, kateremu je Bog dolar, so rešili razjarjenih župljanov. Več delavcev in župljanov je manj ali več pobitih. In to vse za božjo čast?

VEZUF GROZI.

Neapelj, Italija, 19. maja — Italjanski profesor Maladra in nemška profesorja Maks Stoltz in Paul Jacobi so se spustili 370 metrov v notrino žrela ognjenika Vezufa. To je največja globočina, katero je kedaj dosegel človek v žrelu ognjenika.

Poročilo, katero je izdal profesor Malladra, pravi, da se Vezuf zopet pripravlja na izbruh. Žrelo je 300 metrov globoko, in znanstveniki so dosegli dno v teku ene ure po trudapolnem plezanju po vrvih. Na dnu žrela je polno skal med katerimi puhti iz razpoklin plin. Po enournem iskanju so prišli znanstveniki do luknje, katera meri v premerju 160 metrov in je 70 metrov globoka. Iz te luknje so puhteli plini in vročina, vendar so bili znanstveniki tako opremljeni, da so mogli še 70 metrov v notrino ognjenika. Vročina in plini bili so tako zoperni, da niso mogli globeje. Spustili so pa globeje na žici navezan toplomer. Žica je zgorela in toplomer je odpadel. Ta visoka vročina da sklepati, da bo Vezuf zopet kmalu oživel.

ŽENSKA BO USMRČENA.

New York, 20. maja — Mrs. Madalina Ferola, 45 letna vdova, je bila obsojena, da bo usmrčena na električnem stolu ker je umorila 29. decembra 1913 na nekem mostu Italjana Carmelo Canestrale, kateri ji je obljubil zakon, a je obljubo prelomil. Petnajst let je že odkar je bila obsojena v smrt kaka ženska v New York.

ROCKEFELLER POMOŽNI ČUVAJ.

New York, 19. maja — John D. Rockefeller je pomnožil straže na njegovem graščinskem bivališču na Pontico Hills. Odkar so člani I. W. W. demonstrirali pred glavnim uradom Rockefellerjeve kompanije, je on v strahu, da ga obiščejo tudi na njegovem bivališču na deželi. Pomnožil je vsled tega straže od štirih na osem mož in postavil je električne obločnice po posestvu, da je noč svetla kot dan. Straže se morajo zglašati Rockefellerju vsako uro. Zato napeljan je električni zvonec nad multimiljonarjevo posteljo. Isto napravo uvedli so pri njegovem sinu.

NADVOJVODINJA DOBI $10.000. —. DA VSE UBOGIM.

Dunaj, 19. maja 1914. Marija Imakulata, avstrijska nadvojvodinja in ena najkrasnejših žensk Avstrije, je zadela terno. Dobila je iz c. kr. avstrijske loterije $10,000., katero svoto je podarila ubogim mesta Dunaj, češ, da so oni bolj potrebni kot nadvojvodinja. Gotovo se ni zmotila.

MATI IN SIN ZGORELA.

St. Louis, Mo., 2o. maja — Rano danes zjutraj je ogenj vpepelil tridružinsko leseno poslopje. Ogenj so opazili ko se je vil plamen po stopnijcah je žrl skozi streho. Ljudje so spali in ni jih bilo mogoče dovolj naglo zbuditi, da bi se rešili. Neka mati in njen sin sta zgorela, neko triletno dekle je tako opečeno, da ni upanja da bi okrevalo, ostali so pa manj ali bolj opečeni.

STRAH PRED SUFRAGETKAMI.

London, Anglija, 21. maja. — 1500 policajev je zastražilo St. James park in Buckingham palačo, ker so naznanile sufragete, da hočejo izročiti kralju neko peticijo. Mrs. Emmeline Pankhurst je bila obveščena, da bode takoj aretovana, ako se prikaže.

DRAGINJA VSLED MILITARIZMA.

Pariz, 19. maja. — Nemčija, Avstroogrska, Italija, Velikobritanija, Francija in Rusija so izdale v zadnjih 30 letih za oboroženje $32, 950·000,000. Samo leta 1914 bodo izdale te države za oboroženje $1.985.360,000. —

V mirnem času vzdržujejo te države 4·816,000 mož pod orožjem. 53,629,986 je pa v rezervi in so vedno pripravljeni zgrabiti za morilno orožje ter se klati med seboj in opustošiti pokrajine.

To je velikanski davek, v denarju in krvi, ki je deloma kriv dolgov in ubožta.

SOCIJALISTI IN CESAR.

Berolin, 20. maja. — Danes je bil zaključen nemški parlament. Običaj je, da ostanejo pri zaključku vsi poslanci in zakličejo nemškemu cesarju trikrat "hoch!" Socijalisti niso hoteli vstati v čast cesarju. Parlamentarni vodja Johannes Kaempf je opozoril zbornico na to nedostojnost, a socijalisti so mu odgovorili tako, da so odobrili govor s ploskanjem celo nasprotniki.

SUFRAGETKE ZAPALILE GOZD.

Aldershot, Anglija, 20. maja. — Danes po noči je začel goreti gozd okoli kraljevske graščine Long Valley, kjer bivata sedaj kralj in kraljica. Vojaštvo, katerega je nastanjeno več polkov okoli te graščine, je bilo alarmirano pred zoro in se je vrglo na gašenje ognja.

Ogenj se pripisuje sufragetkam na rovaš, ker se jih je mnogo nastanilo v okolici kraljevske graščine odkar sta kralj in kraljica tukaj.

ŠKRLATICA.

Pittsburg, Pa., 14. maja. — Zdravstveni odsek naznanja, da se je začela tukaj jako širiti med otroci škrlatica. Meseca marca je bilo javljeno 370 slučajev obolenj, in ta mesec do danes 128.

GENJ JE VPEPELIL VAS.

Ashland, Wis., 20. maja. — Vas Ideliff blizu Bayfield-a je popolma vpepeljena. V severnem Wisconsinu je gorel gozd na večih postorih, zgorelo je več farmerh poslopjev in tudi mestece on River, ki je pred desetimi leti popolnoma zgorelo, je hudo prizadeto radi ognja. Ob progi Northstern železnice je gorelo do 150 lj daleč od mesta Ashland, a tudi drugih železnicah je gorelo. Telefonski in brzojavni promet je ed ognja oviran. Danes je pričeoč deževati in upati je, da bo dež enj pogasil.

OBLAK SE JE VTRGAL.

Roswell, N. Mex., 20. maja. Cadian reka je narasla vsled vtrga oblaka tako visoko, da je odsla več mostov. Voda je raztrla železnice po več milj daleč in sto Roswell je brez vsake železke zveze.

ZOPER UNIJO.

Cleveland, O., 19. maja — Učiljstvo v Cleveland je hotelo ornizirati unijo, ter jo priklopiti F. of L. Odbor za uk se je tako strašil tega sklepa, da je pri ji seji sklenil odpustiti vsako teljico ali učitelja, ki bi pristoo uniji.

NOGO MRTVIH RADI NEVESTE.

New Orleans, La. 20 maja — 45 grov in 62 Indijancev je bilo mrčenih in okoli 100 oseb ranjeh v pretepu v Queriga okraju republiki Guatemala v Srednji meriki. Pretep se je začel 14. ja in je trajal tri dni, in povod mu je bil, ker je nek Neger doz igro na kocke neko indijano krasotico.

SOCIJALISTI ZMAGALI.

Copenhagen, Dansko, 18. maja. — V Copenhagen, največjem mestu na Danskem, in najsnažnejšem mestu na svetu, so zmagali socijalisti pri mestnih volitvah. Izvolili so župana in več mestnih odbornikov. To so bile prve županske volitve. Župana je dosihmal imenoval kralj.

Socijalisti so zmagoviti tudi na Holandskem.

PENNSYLVANIA JE VOLILA PRVIČ SENATORJE.

Philadelphia, Pa., 20. maja. — Včeraj so se vršile v Pennsylvaniji prve primarne volitve za senatorje. Dosihmal je senatorje imenovala legislatura, odsihdob jih bo volilo ljudstvo. Volilci so imenovali kandidate za zvezne senatorje, guvernerje, sodnike za supremno sodišče, in državne uradnike ter zastopnike.

Boise Penrose je imenovan za kandidata za zveznega senatorja kot republikanec, in A. Mitchell Palmer kot demokrat. Za guvernerskega kandidata je imenovan republikanec Martin G. Brumbaugh.

ČUDNI NAZOR ŽENE.

Chicago, Ill., 18. maja — "Mož in žena najbi nikdar ne živela v isti hiši."

Tega nazora je namreč Mrs. Lillian Bell Bogne, pisateljica in gledališka igralka. Ta ženska je mnenja, da postane ljubezen med zakonskim parom zato mlačna, ker se niti mož niti žena ne lišpata tako kot sta se v samskem stanu. Ona pravi, da bi ne smela žena nikdar videti moža neobritega in neumitega, ker zgubi vsled tega ljubezen do njega. Mi pa pravimo, da je tudi katera žena včasih taka, da ne more imeti mož posebne ljubezni do nje.

ROOSEVELT DOMA.

Oyster Bay, N. Y., 20. maja. — Po sedemmesečni odsotnosti je prišel bivši predsednik Theodore Roosevelt zopet v Združene države. Njegov prihod je bil tih in miren, povsem drugačen kot sprejem, ko se je vrnil pred štirimi leti iz Afrike.

Roosevelt se je klatil s kraljem podobnim spremstvom po Južni Ameriki. Vozaril se je po veletoku Amazon daleč v notrino dežele, kjer je bilo še malo belih mož. Prinesel je tudi novico, da je našel nepoznano reko.

PATRULJA OBKOLILA ROPARJE.

Spokane Wash., 20. maja. — Šerifove patrulje so objele v gozdu tri skrite roparje, kateri so napadli včeraj State banko v Spangle, Wash., so pobrali okoli $5000. — v gotovini, in potem so zaklenili blagajnika v blagajno. Roparje so izvohali krvni psi.

INKUBATOR ZAŽGAL POL VASI.

Marinette, Wis., 20. maja. — Vas Nadeau, na ono stran meje v Michigan, je več kot polovico zgorelo. Ogenj je nastal, ker se je užkal inkubator v podpritličju v Exchange hotelu, kjer je gospodar valil z inkubatorjem jejca. Gosti so se rešili v nočni opravi. Škoda znaša okoli $75.000.

CANADA BO IMELA NAJVEČJI DALJNOGLED.

Ottawa, Can.,19. maja — Kanadska vlada je sklenila z neko clevelandsko tvrdko pogodbo za največji daljnogled na svetu. Daljnogled bo postavljen v mestu Ottawa in vzelo bo več kot leto dni, da se zgradi. Luknja v daljnogledu bo tako velika, da bi lahko automobil skozi peljal. Teleskop bo veljal $100,000.

Največja daljnogleda sta sedaj Lick teleskop in Yerkes teleskop, katerih stekla merita 40 palcev povprek.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ URADA PREDSEDNIKA UPRAVNEGA ODBORA S. K. P. D. SV. BARBARE.

Upam, da so vsi cenjeni glavni uradniki kakor tudi postajni tajniki prejeli do današnjega dne tiskovine in listine, katere se imajo rabiti pri poslovanju naše slavne organizacije. Gotovo je, da je že preteklo 4 mesece, odkar bi morale biti knjige v rabi, toda kakor sem že večkrat povdarjal vsaka stvar rabi čas, in tako se je tudi potrebovalo časa, da so se knjige in listine vredile, da bodo dgovarjale sistemu, kateri je bil sprejet na IV glavnem zborovanju. Vzrok temu, da so knjige in listine izšle tako pozno, je prepozna konvencija. Upravni odbor ni imel prilike knjige in listine urediti, ako se je konvencija vršila par mescev pred pričetkom novega leta. Poslovanje se vrši večinoma potom pošte, in to mi bode vsakdo pripoznal, da tedni hitro tečejo. Drugače seveda bi se pa napravili veliki stroški.

V nadalje naj še omenim, da pri sprejetju teh knjig in listin bode mogoče kateremu tajniku težko poslovati, predno se bode privadil. Vsekakor naj vsaki cenjeni tajnik dobro pazi, da vpiše v vsako kolono tisto, za kar je kolona ali črta narejena, in bode v kratkem popolnoma lahko. Vknjigo "imenik in zapisnik oporok" naj se ta knjiga izpolni kolikor je mogoče, da se bode potem lahko videlo v kratkem o stanju članov, to je, za koliko je kdo zavarovan in v ozadju, komu zapušča svoto, za katero je zavarovan itd. Potem pobiralna knjiga se naj vedno drži v lepem redu; naj se izpolnijo rubrike vsaki mesec, kakor zahtevano in s tem se bode mogoče prihranilo velikokrat sitnosti, katere se sedaj pripetijo. Knjiga je "Loose Leaf" in vsaka knjiga je imela tudi ključ za odpreti in nekoliko podaljškov, da je mogoče v slučaju potrebe knjigo povečati. To se lahko naredi brez vsakih sitnosti. Ako bode katera postaja rabila še več listov za to knjigo, se naj izglasi pri glav. tajniku, kateri jih bode poslal takoj, kajti teh je mnogo v zalogi.

V nadalje naj omenim mesečna poročila. Ta so urejena tako, da ostane duplikat vedno pri postaji. Pri spolnevanju mesečnih poročil naj vsaki tajnik vzame duplikat in papir, kateri je v ozadju knjige, in ga uvrsti pod belega. Potem naj piše na beli papir z svinčnikom in to z "Indelible pencil". Ko je poročilo dogotovljeni, naj se odtrga beli papir in pošlje na glav. tajnika, rumeni papir pa naj ostane v knjigi pri postaji. Tajniki naj pazijo, da je poročilo izpolnjeno in to natančno, ker potom tega poročila glavni tajnik asesira postajo. Da se postajnim tajnikom olajša delo pri zpolnjevanju tega poročila, je tiskana posebna tabela katera daje svoto za število članov, vkar upam, da so jo že cenjeni tajniki prejeli; ako je pa kateri ni, naj jo zahteva od glavnega tajnika.

Istotako je tudi dolžnost vsakega tajnika, natančno izpolnjevati osale listine, kakor ste jih prejeli; nikoli naj se ne pozabi izpolniti duplikata ali stub, kateri ima ostati pri postaji, kajti potom tega izkazila bode lažje poslovanje in to pri vsaki listini kakor tudi številke. V slučaju, da bi se katerikrat potrebovalo duplikat tega lista, se bode hitro najdlo potom številke.

Potem je tudi prejel vsaki tajnik knjigo "Naznanilo računov oddaljenih članov". Ta listina je za olajšavo tajnikom, ker pri raznih postajah je jako veliko članov na potnem listu, in isti poteče danes enemu, jutri drugemu itd. Ako pa hoče tajnik dobro voditi, mora pa vedno pisati, da se potem pravilno odgovarja. Z rabljenjem te listine tajnik naj izpolni kakor potrebno, in je tako v redu za odpošiljatev. Poleg tega je tudi stub za izpolniti, da tajnik takoj ve, na kateri dan je bil račun odposlan.

S sprejetjem raznih listin se je tudi sprejelo nove zdravniške liste in obiskovalne liste. Obiskovalne liste naj s rabi, kakor se je že prej, to je pred III. konvencijo. Vsak tajnik naj pa izpolni vprašanja, katere so zahtevane na bolniškem listu in istega pošlje ob seji na glav. urad. Obiskovalni list ostane pri postaji.

Pri sprejetju novih članov naj se tudi vselej izpolni karta katere so se že tudi razposlale na postaje, in ista naj se pošlje z prošnjo za vsprejem na glavnega tajnika, da jo potrdi in vrne.

K zaključku naj pa še omenim, da bode mogoče postajnemu tajniku točno izpolnjevati vse, kakor se zahteva, je tudi dolžnost ostalih postajnih uradnikov, da izpolnjujejo urade njim naložene, kakor predsednika, blagajnika, zastopnika, pregledovalnega odbora (nadzornikov), da knjige pregledajo, kakor pravila zahtevajo, in ako ni kaj v redu, naj se uredi, da se bode moglo pravilnim potom poslovati. Kajti ako niso postajne knjige vredu in listine izpolnjene, kakor bi morale biti, je toliko težje poslovanje glavnega urada. Zatorej upam, da bodmo skupno delovali za procvit in napredek naše organizacije ter pripomogli drug drugemu, in tako ohranili pravo bratsko in sestersko slogo.

(3 Uradno naznanilo).

V slučaju, da kateri član želi kakšnega pojasnila, sem vedno pripravljen mu je dati, ako mi bode mogoče.

S sobratskim pozdravom vsem članom in članicam,

da bodemo skupno delovali za procvit in napredek naše organizacije

Ant. Hočevar, predsednik upravnega odbora.

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Mr. Heim, zastopnik za avstro-ogrski konzulat v St. Paul, Minn., je poštenjak od nog do glave. Pred dvemi in pol leti je umrl Milo Šebolj na Chisholmu. Sodišče je priznalo $95,50 za pogrebne stroške. Te stroške je plačal rojak Anton Šebolj iz Chisholma, Minn. Odvetnik Heim je kot zapuščinski oskrbnik in zastopnik konzulata dobil nalog od sodnika, da izplača koncem obravnave Ant. Šebalju kar ima tirjati. Ta zastopnik avstrijske vlade je vlačil denar po svojem žepu do 18. maja 1914, kateri dan je bil prisiljen od sodišča da izplača Antonu Šebalju kar mu je po pravici šlo. Heim je hotel obdržati nekaj tega denarja, $45.50, a slednjič se je moral ločiti od vse svote $95,50. Tak je ta zastopnik blažene Avstrije!

— V torek zjutraj ob polutreh je napadel dosedaj še neznan zločinec Mrs. Henry D. Cross, ki stanuje v hiši štev. 411, zap. 5. ulica. Kakor je povedala policiji, jo je na poti domov na šesti Ave. vstavil nek mož, jo vrgel ob tla ter jo oropal za približno deset dolarjev, kater je imela skrite v nogavicah, Ko se je napadalec polastil denarja, je zbežal po peti Ave. doli. Za napadalcem še ni nobene sledi.

— V torek smo imeli najbolj vroč dan to leto. Iz vremenskega urada naznanjajo, da ob tem času tukaj še ni bilo tako vroče, odkar obstoji vremenski urad. Največja znana vročina mesca maja je bila leta 1890, ko je kazal toplomer 81 stopinj.

— Hrvat Žekan Puvalić je dobil $8000 odškodnine od Mahoning Ore and Steel družbe. Ponesrečil je pri delu avgusta meseca, ter je izgubil eno oko. Družba je plačala odškodnino, ne da bi bilo treba ponesrečencu tožiti. Posredoval je pri družbi za njega Mr. Ljubo Bogicevich.

— V našem uradu so se zglasili: G. Kornelij Gorup, zastopnik tvrdke Jos. Triner v Chicagu po opravkih. Louis Mokar iz Chisholma.

Elba. — Ko zvest naročnik Narodnega Vestnika si štejem v dolžnost, poročati o požaru dne 15. maja zvečer. Zgorel je "Shaft House" Corsica rudnika katerega so plameni v nekaj urah popolnoma uničili. Gasilno moštvo in delavci niso mogli preprečiti razdejanja, ker ni bilo o pravem času vode. Ogenj je baje povzročila iskra iz lokomotive, ki je prišla po naloženo rudo. Vsled požara je izgubilo kakih 120 delavcev delo. Nekaj dni prej so že govorili, da bode družba odslovila 16. maja delavce, in sedaj jih je res zadela ta usoda. Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice N. V., prej ko se podam s trebuhom za kruhom.

J. Cvar, brezposelni.

Eveleth — Kakor že poročano, so tukajšnji brezposelni delavci demonstrirali po mestu. Kakih dvesto mož broječa množica je napravila obhod. Družba je poklicala na pomoč policijo ki je izvršila nekaj aretacij.

— Mestna uprava je sklenila, izdati $200,000 za popravo cest. Tako bodo delavci vendar dobili nekaj dela, ako je resnica, kar poročajo.

Nashwauk. — Kakor poročajo, bode zgradila Wisconsin Steel družba tukaj s stroški $50,000 novo tvornico za stroje in popravljanje.

Grand Rapids. — Tukaj je podlegel poškodbam 45 let stari P. W. Wilkie, katerega je po nesreči ustrelil njegov lastni 15 let stari sin William. Ustreljeni se je podal pred kratkim s svojim sinom na svojo farmo, ki se nahaja kakih pet milj severno od tukaj. Njegov sin je šel na lov na veverice, ter je pri tem po nesreči zadel očeta v levo koleno. Ker ni bilo takojšnje zdravniške pomoči, je Wilkie kmalu po nesreči umrl vsled izkrvavljenja. Zapustil je ženo ter več otrok.

Virginia. — Tukaj bivajoči Italijan Charles Camppianio je umrl po kratki bolezni. Par dni pred smrtjo se je njegova žena ukrcala na Laškem, da pride za svojim možem, a usoda je hotela, da svojega moža ne vidi več živega. Umrli je bil tukaj dobro poznan.

— Porota je pripoznala John Zupančiču $750 odškodnine, katero mora plačati Val. Blatz pivovarska družba v Milwaukee. Zupančič je tožil za odškodnino v znesku $5,000 ker je pred enim letom padel z voza omenjene družbe sod piva na njegovega otroka, ki je zadobil pri tem nevarne poškodbe.

— 87 let stari John Jacobson je izvršil samomor. Skočil je v Little Fork reko s zvezanimi rokami. Sosedje so ga potegnili iz vode toda staremu življenja sitemu možu je kopelj škodovala, da je kmalu po rešitvi umrl.

— Emil Wilhunonen, bivši uslužbenec v Morton rudniku, v Hibing, je vložil tožbo proti Hibbing Mining Co. za plačilo odškodnine v znesku $2,900. Pobilo ga je v rudniku omenjene družbe precej težko, da je nezmožen za delo.

Hibbing. — V okolici Hibbinga, Chisholma in Buhl so se pojavili zadnje dni gozdni požarji, katere se je pa posrečilo požarni brambi omejiti prej, predno so se preveč razširili.

— Neki Natale Purrore je prosil za dovoljenje točenja opojnih pijač, ali prošnjo je mestna uprava zavrnila z utemeljitvijo, da je že dovolj saloonov in da nikdo ne dobi več dovoljenja.

ILLINOIS.

Waukegan. — Poročil se je rojak Petrovčič doma iz Blatne Brezovice pri Vrhniki. Njegova žena Uršula je doma iz Brezovice. Nadalje se je poročil rojak Mat Ogrin iz Stare Vrhnike z gdč. Jerico Kršinar iz Sv. Katarine pri Medvodah. Želimo obema paroma mnogo sreče v novem stanu!

OHIO

Newburg. — Umrl je Frank Mrvar, doma iz Meniške vasi pri Toplicah. P. v M.!

Lorain — V sredo 7. maja so dobili državljanske papirje sledeči rojaki: Josip Urbas, Mihael in Josip Virant, Ivan Juha, Ivan Tomažič, Ivan Ivančič, Štefan Kos, Alojzij Triplat in Ivan Lampe. Lepo je, da se zanimajo naši rojaki za to, da postanejo v novi domovini državljanje. Posnemajte jih! Kdor ni državljan, ne sme voliti in tako svojega političnega prepričanja ne more izraziti.

PENNSYLVANIA.

Dunlo. — Dne 11. maja je ponesrečil rojak Jožef Bavdek. Prišel je preblizu v dotiko železne vrvi, s pomočjo katere vlečejo mule kare iz jame. Odtrgalo mu je mazinec na desni roki in poškodovalo rstanec ter sredinec. Ponesrečeni je član dveh podpornih društev.

WEST VIRGINIA.

Widen. — Te dni je neka pijana družba Angležev napadla mirno slovensko hišo. Izmed teh je eden začel streljati ter je zadel rojaka Frank Turšiča ter mu s šibrami prestrelila nogo. Težko ranjenega so ga prepeljali v bolnišnico v Charleston.

NEW YORK.

New York. — Rudolf Hoffman naseljniški agent Avstrijske družbe v New Yorku, bi postal te dni kmalu žrtev napada, katerega se je uprizorilo nanj. ko je iskal neko deklico, katero so najbrž odvedli trgovci z belimi sužnjami. Obiskal je tekom večera več prostorov v Astoria in gornjem delu Hunters Point. Krog polnoči ga je dovedla sled do neke hiše na Graham Ave. med 13. in 14. Ave. Tam sta ga ustavila dva moža, ki sta ga vprašala, kaj da išče. Odgovoril jima je, da je to njegova stvar. Nato sta neznanca potegnila revolverje ter streljala. Strel, ki je zadel Hoffmana v telo bi bil usodopoln, ako bi krogla ne odletela od žepne ure.

Ranjenca so prevedli v Saint John's Hospital v Hunters Point.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kojakom v Chisholm. — George Rogina, L. Box 46 v Aurora, Minn. nas je vprašal, ako vemo kaj več podrobnosti o nesreči, katere žrtev je postal neki Rogina. To smo poročali v N. V. štev. 37. Prosimo, da nam rojaki v Chisholmu poročajo o tem kaj več, da moremo obvestiti George Rogina, ki se boji, da je ponesrečeni njegov brat.

Sufragetke v plavalnih kostumih. Vendar so londonske sufragetke našle propagandno sredstvo, s katerim se predstavljajo občinstvu od prijetnejše plati. Pred par dnevi so hotele sklicati zborovanje v Hydeparku. Niso pa mogle mirno govoriti in agitirati, ker se številni sprehajalci v parku niso nič kaj prijazno obnašali napram njim. Tedaj je pa več sufragetk prišlo na idejo, da bodo najele čolne v serpentinskem ribniuk v Hydeparku ter demonstrirale po vodi, ker tega niso mogle storiti na kopnem. Toda te ideje niso mogle izvršiti, ker čolnarji, ki so gotovo antisufragetskega mišljenja, niso hoteli dati damam svojih čolnov na razpolago, marveč so raje odveslali, da spravijo v varnost svoje čolne. Sufragetke so samo par trenotkov premišljevale. Kar naenkrat pa sta dve krasni, mladi sustume ter stale na splošno začudenje slekli svoje elegantne kodenje v napetem trikoju na obrežju. En skok in obe sta se potopili pod vodo, in plavali za čolnom. Ena je tudi dosegla čoln, skočila vanj ter takoj zmagoslavno razvila zastavo sufragetk. Plavalke so pa navzlic temu, da sta športno izvrstno rešili svojo nalogo, prepeljali na bližnji komisarijat, kamor jima je moral slediti neki gospod, ki je — brez plavalnega kostuma — skočil v vodo, da pomaga sufragetkam. Ko so plavalkama oblekli suho bleko, so ju izpustili.

Škof proti župniku. Iz Krakova poročajo: Med prebivalstvom okraja Dombrova vlada veliko razburjenje proti trnovskemu škofu Walengi, ki je odvzel župniku Karcmarczyku njegove funkcije kot vikar in katehet. Župnik Karczmarczyk, ki je pristaš poljske ljudske stranke, je navzlic pastirskemu listu poljskih škofov proti volilni reformi agitiral v svoji župniji za volilno reformo. Najprvo je škof Walenga poskusil, pripraviti župnika Karczmarczyka do tega, da bi izstopil iz poljske stranke ter se pridružil krščanskosocijalni stranki. Ker pa je Karczmarczyk nadaljeval svojo agitacijo v prospeh poljske ljudske stranke, ga je škof kaznoval. Karczmarczyk je moral zapustiti svojo župnijo in stanuje zdaj v neki kmečki hiši, ki so mu jo dali njegovi župljani na razpolaganje. V okraju se vrše protestna zborovanja proti tarnovskemu škofu. Delegati poljske ljudske stranke so sklenili, da bodo v delegacijah zahtevali od zunanjega ministra grofa Berchtolda, da posreduje pri kuriji vRimu, da se odstavi tarnovski škof, ker je sicer velika nevarnost, da se začne po vsej Galiciji močno gibanje za izstop iz katoliške cerkve.

Kanonik — zapeljivec, umorjen. Iz Rima poročajo: V Veni pri Catanzaro je neka mlada žena z revolverjem napadla kanonika Comita, ko je stopil iz cerkve. Njen mož ga je na to z bodalcem usmrtil. Kanonik je skušal zapeljati mlado, lepo ženo ter se jo je dejansko lotil.

DVOJE ZDRAVLJENJ.

G. Tomaž Konopka iz Middletowna, Conn., je prišel v zelo slab položaj, ko sta mu žena in hči obenem zboleli. Piše nam: "Moja žena in hčerka sta zboleli na želodcu, in vse zdravljenje ni nič pomagalo. Nazadnje sem jim dal Trinerjevega ameriškega zdravilnega grenkega vina, in v moje največje veselje sta obe hitro spet ozdraveli. Priporočati želim to grenko vino, vsem ki bolujejo na želodcu, kot pristno zdravilo in beležim vdani Tomaž Konopka, 10 Union st., Middleton Conn." Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino neprestano priporočajo s takimi pismi od vseh strani, ker je njegov učinek v boleznih želodca in drobja znamenit, posebno če je zapeka v zvezi z boleznijo. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333—1339 S Ashland Ave., Chicago, Ill. Pri notranjih bolečinah je dostikrat samo potrebno, privesti kri d telesne površine. Poskusite jo nadrgniti s Trinerjevim linimentm.

Političen glas, uvrščen po naročilu Mr. Chas. Pentilla.

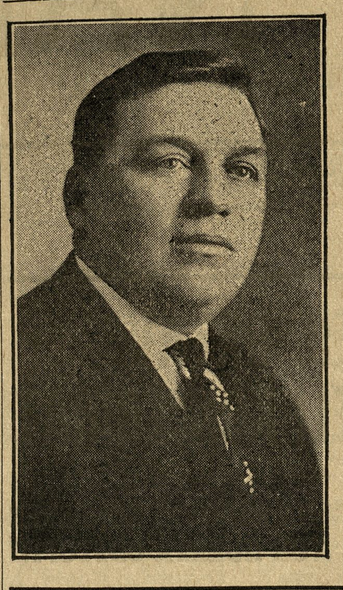

Ako hočete pravičnega nepristranskega zastopnika, ki bo skrbel za dobre ceste, volite

Chas. Pentilla

za

County Commissioner

za šesti okraj.

Primarne volitve v torek, 2. junija 1914. Ako bom izvoljen bom deloval za napredek celega okraja.

Zakaj JOSIP MANTEL prodaja HEATH & MILLIGAN barvo?

Zato, ker je najobljša, in jo dobite cenejše, kakor tudi vsako drugo stvar.

Posebno znižane cene na vrata in okna.

Josip Mantel, Ely, Minn.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

* * *

Kapital, preostanek in deliška odgovornost

$74.000.00

* * *

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne lista na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" na

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,

Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.

po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice za parnika.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Nezgoda. Mizarski vajenec An- n Rudl je bil v tovarni zaposlen ri stroju za obdelavanje modelov. ri tem je prišel z desno roko v roj, kateri mu jo je tako poško- oval, da je moral iskati zdravni- e pomoči v deželni bolnici v Lju- jani.

Zastrupljenje z octovo esenco. . aprila je dobil vroke 2 in pol- tni Leopold, sin posestnika Iv. nžurja v Rojah pri Veliki Loki bo zamašeno steklenico octove ence. Popil je nekaj te esence. an na to je umrl v groznih bole- nah.

Tatvina. Tovirniškemu delavcu ranu Prosenu iz Zgornje Šiške je kradel do sedaj še neznan tat iz egove spalnice srebrno žepno o in 12 robcev.

Težka poškodba. V Štepanji va- je neki kovaški pomočnik v pre- ru s posestnikom Leopoldom ehletom tega zabodel z nožem. ehle je zadobil več resnih ran.

Nov odvetnik v Kranju. Anton evec, c. kr. višjesodni svetnik v. otvori v Kranju odvetniško pi- rno.

Nezgoda. 28. aprila se je peljal govec z lesom Javornik iz Sote- e s svojim sosedom s postaje Sp. raža v Sotesko. Med potoma se splašil konj, voz se je prevrnil oba sta padla iz voza. Javornik arejši si je pretresel možgane, se ni poškodoval.

Kazen za tatvino. 28. aprila je kradel sedemnajstletni bajtarjev Jožef Klobučar iz Uršnega sela skladišča za streljivo podjetja Samohrda eno dinamitno pa- ono, strelno kapico in kos vži- lne vrvice. Adjustiral je dina- itno patrono ter prižgal vrvico. er pa patrona ni eksplodirala ta- j, jo je Klobučar vzel v roko ter preiskal. V tem hipu je pa ka- a eksplodirala ter odtrgala obučarju štiri prste desne roke. ežko ranjenega so prepeljali v lnišnico.

Drago spanje. Te dni je hlapec lojzij Oražem v neki gostilni na najski cesti pri mizi zadremal. je to opazil žganjar Jož. Oce- k se je prisedel k njemu in mu maknil iz žepa 7 K in naglo odne l pete. Celo proceduro je opazo- nek tretji prijatelj jeruša in devo izdal. Ocepek je sedaj ne- ano kam pobegnil a je že vse eskrbljeno, da zasluženi kazni ne lide.

Malo prostosti. 20letna slabo- asna Terezija Bizjakova iz Dol raj Kamnik, je bila obsojena v silno delavnico v Lankovicah Štajerskem, a je, da se izogne odi, iz odgonskega zapora pobe- la. Prostosti pa ni vživala dol- ker so jo pred dnevi zasačili neki tatvini ter izročili sodiš- odkoder bode morala po pre- ni kazni v prisojeno ji prisilno lavnico.

Vojak zblaznel. Od c. kr. došle- 31. domobranskega pešpolka nekega prostaka že pogrešali dni in ga tudi iskali. Te dni so pa dobili na Golovcu otroci in so ga jeli povpraševati to in je vstal ter jih začel poditi z dalom. Ko je zadevo nekdo na- nil v domobranski vojašnici, je šla patrulja ponj — katera ga zvezala in odvedla v vojašnico. se ni nič kaj rad uklonil. je to namreč preje omenjeni grešani prostak. Siromaku se je omračil um.

Javno nasilstvo. 25 letni hlapec vard Oblak se ga je bil pred atkim malo preveč privoščil, in ed tega so mu ponoči uhajali emočni glasovi. Stražnik ga je Martinovi cesti v Ljubljani avil ter ga opozoril na nočni r. Oblak se pa opominu ni po- il, nakar ga je stražnik areto- . Pri tem mu je Oblak napove- napačno ime. Med potjo je pa laku naenkrat zavrela kri ter nil s pestjo stražnika po glavi. stal je "dvoboj", pri katerem aretovanec hotel odvezati straž- ku sabljo, ker pa tega ni dose- je pobegnil. Drugo jutro ga je ža aretovala na domu ter ga iz ila deželnemu sodišču.

Zvit slepar z urami. Okrajnemu dišču v Idriji je orožništvo izro- 30letnega potnika Izraela Hor vskega, ki ga s tiralico radi raz- h hudodelstev zasledujejo že od a 1911. V okolici Idrije je ta po- štenjak leta 1911 ogoljufal na razne načine več kmetov katerim je ponujal svojo "zlato" uro, ki je baje sala 60 kron, za ceno 16 do 17 K. Seveda je za ta znesek prodal vedno le manjvredne ure, da, nekemu kmetu iz Krnic prodal je v lep papir zavito uro celo za 6 K. Ko je pa kmet doma odvil papir, našel je mesto zlate ure — kos mila. Aretiranec je osumljen, da je slične sleparije izvršil tudi v Okolici Cerkna in Tolmina. Horšovski taji svojo identiteto s tem sleparjem.

Podraženje stanovanj. Prvega majnika je ljubljansko prebivalstvo v svojih žepih občutilo, kaj pomeni zvišanje deželnih doklad. Hišni posetniki so bili primorani povišati najemščino. Nekateri posestniki sploh niso povišali najemščin, nego bodo doklade iz svojega plačevali, ker pač uvidevajo, da je klerikalna politika ustvarila tako splošno draginjo, da jo ljudje že komaj zmagujejo. Mnogo hišnih posestnikov je zvišalo draginjo res le za toliko, kakor znašajo nove doklade, marsikateri pa je porabil to priliko in je z ozirom na obstoječe pomanjkanje stanovanj najemščino prav izdatno zvišal. To je tisti "blagoslov", ki ga je klerikalna stranka prinesla Ljubljani. Pa ne samo stanovanja, tudi vse potrebščine in vsa živila so se podražila, pri vsaki stvari čutimo, kako škodo povzroča pogubna klerikalna politika.

Nepotrjena izvolitev. Zastopnik kranjske trgovske in obrtniške zbornice vdržavnem železniškem svetu je že mnogo let ravnatelj Iv. Hrobar, njegov namestnik pa je bivši predsednik trgovske in obrtniške zbornice Jos. Lenarčič. Hribar je bil gotovo eden najmarlivejših članov državnega železniškega sveta in je v njem vedno energično zastopal kranjske železniške interese. Naravno je torej, da ga je trgovska in obrtniška zbornica tudi letos izvolila v državni železniški svet in Lenarčiča za njegovega namestnika a zdaj vlada te volitve ni odobrila, nego je pozvala trgovsko in obrtniško zbornico naj izvoli drugega zastopnika in njegovega namestnika. Z ozirom na nesrečni izzid procesa zaradi "Agro-Merkurja" je sicer naravno, da vlada ni potrdila izvolitev gosp. Lenarčiča, a da tudi izvolitev gosp. Hribarja ni potrdila je vsekako zelo presenetljivo.

Velik požar v Podhosti pri Toplicah. Dne 29. aprila popoldne je zadela to blizu Dol. Toplic ležečo vas velika nesreča. 14 posestnikom je pogorelo 58 do 60 poslopij in cenijo škodo na 75.000 K. Pri požaru je bilo uničeno tudi nekaj živine. Pogrešali so tudi nekaj otrok, toda upati je, da so se le kam zatekli. Požar je povzročila nepreviднost pri streljanju. Posestnik Anton Sporer je namreč poleg svo je hiše razstreljeval kamenje, a vžigalka mu je odletela na slamnato streho in jo vnela. Ker je ravno pihal močan veter, se je ogenj hitro razširil po slamnatih strehah. Ljudje so bili večinoma na polju in v gozdu, voda pa je oddaljena. Sicer so takoj prihitele na lice mesta požarne brambe iz Toplic, Poljan, Straže in Prečine, toda požar se je bil že tako hudo razširil, da ni bilo več dosti pomagati. Nekaj ljudi je samo zijala prodajalo, namesto da bi bili gasilcem pomagali. Tudi so se prepozno spomnili, brzojaviti po parno brizgalno v Kandijo. Šele pozno zvečer je dobila požarna bramba v Kandiji brzojavni poziv na pomoč. Četudi pozno, je vendar prišla še prav, da je rešila vsaj tiste posestnike, pri katerih so se gasilci zročnimi brizgalnami že skrajno izmučeni borili z ognjem.

K otvoritvi belokranjske železnice se dodatno iz zanesljivega vira še poroča: Dan otvoritve bo med 23. in 25 majem kar je določil železniški minister. Ta ima namreč za take izlete na razpolaga le ali soboto ali ponedeljek. 23. maja je sobota, 25. pa na ponedeljek. Za kateri dan se minister odloči, to bo šele pozneje znano. Vabljenih je sto gostov, vračunši tudi zastopnike časopisja. Ministrski predsednik gotovo ne pride. Otvoritvena slavnost se prične ob 9.. dopoldne na novomeškem kolodvoru z blagoslovljenjem prvega vlaka itd. s kratkimi pozdravnimi nagovori deputacij. Cerkveni obred opravi novomeški prošt dr. Elbert. Gostje dobe zajutrk v vozovih — torej odpadejo vsi tozadevni načrti glede pogoščenja v Novem mestu. Ob ¾ na 10. se slavnostni vlak odpelje naprej. Obstal bo na vsaki postaji, kjer se vrše kratki pozdravi. V prvih poročilih od uradne strani se je gotovo zgodila pomota glede načrta vožnje po Beli Krajini. Pravilno bi se moralo glasiti da vlak prevozi vso progo zvrstoma od postaje do postaje, torej od Semiča proti Črnomlju-Gradac-Krupa-Metlika do konca proge tostranske državne meje. Opustil se je načrt prevoza na Hrvatsko, po progi Bobnarice-Karlovec. Kakor se je svojčas govorilo, naj bi se bil veliki slavnostni banket vršil v Karlovcu. Tudi ta načrt je odpadel, ker so ga Hrvatje odklonili, češ, mi na naši progi smo že imeli otvoritev, za nas še en banket nima pomena. Zato pa bo slavnostni banket, po zaslugi klerikalcev v Črnomlju ob povratku iz Metlike, kjer bo le malo kosilo ali "predjužnik". Vlak se vrne že ob dnevu nazaj, takoj, da dospe ob 8. zvečer v Novo mesto.

ŠTAJERSKO.

Umrl je v Gradcu bivši mestni blagajnik ptujski Jože Leidl, v 40. letu starosti. —

Ptujski občinski svet proti delavstvu. Kakor je že splošno znano, je hotela ptujska stanovanjska zadruga v Kolodvorski ulici sezidati stanovanjsko hišo za železničarje. Občinski svet je enkrat stavbeno dovoljenje že skoro dovolil. Nekateri občinski svetniki so pa čutili potrebo, proti temu vložiti protest, rekoč, da je to najlepši del mesta, in če se tam postavi delavska stanovanjska hiša, se potem tam ne bo hotel nihče več naseliti. Stanovanjska zadruga je na to zopet vložila prošnjo za stavbeno dovoljenje. Mestni svet se je sestal k izredni občinski seji, da bi razpravljal o tej zadevi. Manjkala pa je več kot polovica odbornikov, tako da seja ni bila sklepčna. "Pettauer Zeitung" piše k tej zadevi, da bi bilo v interesu nemške stvari pač dobro, da bi se ta zadeva ugodno rešila. Kajti nepotrebno si je nakopavati sovraštvo železničarjev, ki so baje sami Nemci, ker mesto ima že itak dovolj sovražnikov. — To pisanje si je razlagati sledeče: Bližajo se namreč občinske volitve v ptujski mestni občinski zastop in Ornigova klika menda čuti, da se ji majejo stolci na ptujskem magistratu; zato tudi večji del ptujskih Nemcev zahteva ugodno rešitev tega vprašanja.

— **Um se je omračil** uradniku tpujskega okrajnega glavarstva Peeru. Prepeljali so ga na opazo- podstrešju mlina tvrdke Schwab valnico v Gradec. —

— **Goreti je pričelo** te dni na pri Ptuju. Na lice mesta prišedši požarni brambi se je posrečilo ogenj po enournem gašenju pogasiti. —

— **Orjak umrl.** Pred enim letom se je vneki ptujski gostilni pokazal "največji vojak nemške armade" po imenu Osvald Bahling. Mož je bil 2 metra 41 cm visok. Ta vojak je sedaj umrl v 35 letu starosti v Bratelbrunnu pri Nikolsburgu. —

— **Ogenj** je nastal pri posestniku Dobiču na Spodnjem Bregu pri Ptuju. Ogenj pa so k sreči še pravočasno opazili in ga pogasili, da se ni razširil. Ogenj so zanetili otroci, ki so se igrali z vžigalicami. —

— **Pred preiskovalnim** sodnikom skoro umrl. V Zagorcih v Slovenskih goricah sta se stepla kmečka fanta Franc Holz in Franc Jager. Jager je v pretepu Holza obstrelil na glavi in ga znatno ranil. Oba pretepača so zaprli pri sodišču v Ptuju. Sodnik Breznik je nato zasliševal Holza. Temu pa je pri zasliševanju vsled rane na glavi postalo tako hudo, da je moral sodnik telefonirati porešilni oz, s katerim so Holza spravili v ptujsko bolnišnico.

PRIMORSKO.

Drobne novice. 20letni težak Atilij Roman in 36letni Fran Štorchio sta se v neki gostilni v Trstu skregala. Pri prerekanju sta se oba na raznih mestih života ranila z nožem. — Na zdravniško postajo v Trstu je prišel 31letni težak Ivan Rossi in prosil zdravnika, naj mu obveže več ran, ki jih je zadobil v nekem pretepu ponoči v neki gostilni v starem mestu. Zdravnik je konstatiral, da ima dve globoki rani na prsih, prodirajoči do droba ter dve lahki rani na obeh rokah. Rossi ni hotel povedati, kdo ga je ranil. Prepeljali so ga na zdravnikovo odredbo v deželno bolnico. — Iz starega mesta. 26letni magistratni uradnik Evgen Golob oddal je v pijanosti v tržaškem starem mestu v neki zloglasni hiši na mehanika Avgusta Bergerja dva strela iz brovninga. Prvi strel je svoj cilj zgrešil, drugi pa Bergerja lahko ranil na glavi. Goloba so aretirali ter oddali sodišču.

Burn prvi majnik v Trstu. Pri majniški slavnosti slovenskega delavstva so bili na več krajih spopadli z Italijani. Pri kavarni "Stella Polare" so Italijani metali stole in kamenje na Slovence. Aretiranih je bilo več Italijanov. Na Korsu se je z nekega nadstropja vlila tekočina na Slovence. Pri municipiju na glavnem trgu je policija med Slovence in Italijane postavila orožniški kordon z nasajenimi bajoneti. Italijani so kričali "Abasso scavi!" "Eviva Italia!" Manifestacija slovenskega delavstva je bila velikanska. Udeležilo se jo je do 5000 oseb. Slovenska manifistacija je bila mirna. Italijani so napadli kavarno "Minervo" na Aquedottu. Mazzinijanci so dvakrat ustrelili iz revolverjev skozi stekla in vrgli v kavarno več kamenja. Raditega je bilo aretiranih 5 Italijanov. Pri demonstracijah je bilo aretiranih 50 Italijanov in pet Slovencev. Razburjenje je splošno. Socialnodemokraška manifestacija je bila manjša kot slovenske.

KOROŠKO.

Posilstvo. Te dni je izročil neki okoliški orožnik okrajnemu sodišču v Beljaku 35letnega Frana Pihlerja. Pihler je napadel v okolici Beljaka v nekem gozdiču komaj 15letno hčerko nekega privatnega uradnika, prepodil njena dva majhna bratca, ki sta se z njo sprehajala ter se lotil dekleta. Brata sta tekla na bližnjo orožniško postajo ter se je orožniku posrečilo pohotneža prijeti na licu mesta.

Drobne novice. Iz .obupa. Od 19. aprila t. l. pogrešajo v Savodju 26letnega sina posestnika Kochbauerja. Po dolgem in napornem iskanju so ga končno našli v bližnjem gozdu obešenega. Izvršil je samomor vsled tega, ker je imel kostno jetiko in je obupal nad svojim zdravjem. — V Volšperku je ukradel neznan tat iz zaprte omare v hiši nekega posestnika večjo svoto denarja. Tat je moral biti o domačih razmerah dobro poučen, ker je tatvino izvršil spretno. a leti sum na nekega hlapca, ki je Do sedaj niso še nikogar aretirali, bil odpuščen pred kratkim časom iz službe pri tem gospodarju.

Nesreča. Iz Trga poročajo o nesrečnem slučaju, ki se je pripetil kamnoseškemu pomočniku Vinc. Virgolinu. Na pokopališču so delavci dvignili nek nagrobni kamen, po nesreči pa je ta padel na gori omenjenega kamnoseškega delavca ter ga tako poškodoval, da je v kratkem umrl. Kamen je tehtal nad 200 kg. Virgolino zapušča vdovo in troje nepreskrbljenih otrok.

Neumestna šala. V Celovcu je napravil 23letni slikarski pomočnik Ivan Grossmayer zelo umestno šalo. Po končanem delu se je hotel spustiti po ograji stopnišča iz drugega nadstropja v pritličje. Pri tem pa je izgubil ravnotežje ter padel na dvorišče stopnjišča. Obležal je s težkimi zunanjimi in notranjimi poškodbami. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Pri cirkularni žagi se je ponerečil. Ob Zgornji Glini je prišel neki delavec pri cirkularni žagi z roko preblizu ter mu je žaga odtrgala štiri prste desne roke. P, nesrečenec je oče šestih majhnih otrok, od katerih je najstarejši star 8. let.

IZ SLOVANSKEGA SVETA.

Protinemške demonstracije v Mostaru. Iz Sarajeva poročajo: Gledališko osobje iz Tešinja v Šleziji je prišlo v Mostar, da priredi dve predstavi, seveda nemški. Hrvatsko in srbsko prebivalstvo je proti temu protestiralo. V gledališču je prišlo do manjših eskcesov, vrgli so tudi par gnjilih jaje na oder. Par dijakov je bilo aretiranih in — izključenih iz šole. V mestu vlada veliko razburjenje.

Novi nemiri. Križarka "Szigetvar" je dospela 15. aprila sem v Mali Lošin ter se odpeljala v Drač baje zaradi nemirov v Albaniji.

— **Beg iz Albanije.** Vsled anarhije v Albaniji je pribežalo mnogo krščanskih rodbin na srbska tla. Prebivalci iz Resne poročajo o brezprimernih grozovitostih Arnavtov. Srbska vlada je ojačila svoje obmejne posadke.

— **Češki učitelji na slovanskem jugu.** Pevsko društvo praških učiteljev, ki si je priborilo lep glas doma in vtujini, namerava poleti napraviti izlet na Balkan ter prirediti koncert v Belgradu in v Sofiji. Na povratku z Balkana se baje ustavi tudi v Zagrebu.

— **Princezinja človekoljubnosti.** Pred kratkim naj bi gostoval v gledališču "Montnaie" v Bruslju saški komorni pevec Perron iz Draždan. Peti bi moral Jochanaana v Straussovi "Salome", toda ni pel. Perron je zbolel. Prehladil se je v Bruslju in prebil večino časa, ko je bil vBruslju, v hotelu v postelji. Naenkrat je nekdo potrkal na vrata in vstopila je neka dama. Visoka, precej debela, moderno oblečena, parfumirana, je prišla k postelji ter podala pevcu roko: "Kako se vam godi, dragi Perron?" Odgrnila je pajčolan in — "Visokost!" je vzkliknil Perron, ki je videl, da stoji pred njim gospa Toselijeva, prejšna grofica Montignoso, nekdanja saška princezinja Lujiza, s katero se je poznal še iz Draždan. "Hočem izvedeti kaj draždanskih novic", je rekla obiskovalka, "morate mi kaj povedati!" Ni čakala povabila, marveč sedla na stol poleg postelje ter poizvedovala po draždanskih novicah. Odkar se je ločila od Toselija, živi Lujiza v Bruslju. Živi v predmestju Ixelles, kjer živi precej skromno življenje pozabljene bivše princezinje.

Političen oglas, uvrščen po naročilu Mr. John Glode.

Cenjeni volilci!

Naznanjam, da kandidiram za COUNTY COMMISSIONER - JA za šesti distrikt v St. Louis county.

Želel bi govoriti z vsakim volilcem, a ker to ni mogoče, obračam se tem potom do cenjenih slovenskih volilcev, da oddajo dne 16. junija pri primarnih volitvah glasove za-me.

Ako bom izvoljen, hočem se posvetiti z vsemi močmi za izboljšanje obstoječih in napravo novih cest, ker se zavedam, da so ceste za napredek okraja absolutno potrebne.

Spoštovanjem

John Glode,
EVELETH, MINN.

JOHN GLODE
kandidat za county commissioner za 6. okraj, St. Louis County, Minn

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

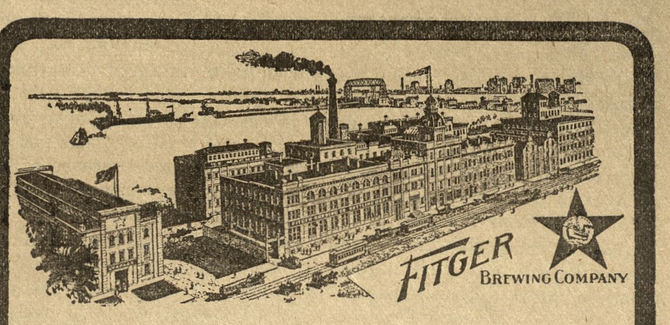

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

Peerless-- je opeka

Založite se ž njim.

PEERLESS LAHKO KADITE ALI ČIKATE, ČE GA IMATE NA KOŠE IN VI BI GA NIKDAR NE IMELI DOVOLJ — TA TOBAK JE OMLAJEN, BOGAT IN POPADLJIV. ZALOŽITE SE Ž NJIM DANES. IMEJTE GA DOMA IN BOSTE DOBRO POČUTILI.
TAM KJER DELATE, IN VEDNO SE

PEERLESS
Long Cut Tobacco

je najboljši tobak za močnega moža ki ljubi bogat in zadovoljiv tobak. Narejen je iz pristnega južno Kentucky-skega tobaka ter je nalašč vležan skozi tri do pet let, da se dobi iz njega ves naravni okus in sladkobo. To je, kar napravi, da je PEERLESS vedno enak: tobak ni odvisen samo od enega pridelka, kot je mnogo drugih tobakov. .Mi imamo vedno v zalogi tobak iz več letin.

In to je, da kadilec PEERLESS nikdar ne sili k drugim tobakom. On ve, da se stari, zanesljivi PEERLESS nikdar ne spremeni — to je tobak, ki ga vedno zadovolji. Vzemite PEERLESS in poskusite ga skozi en teden — potem ga boste vedno nosili v vaših žepih. Prodaja se povsod v zavojih po 5c.

Druge velikosti po 10c, 20c in 40c v zavojih in45c v kositerni škatljici.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

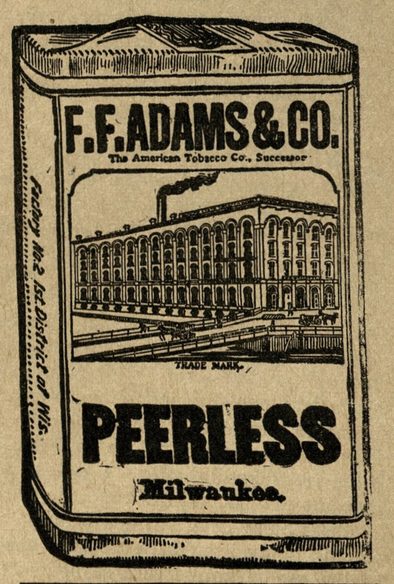

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

PRAVI JUNAKI.

Te dni so vsi listi veliko pisali o zadnjem počaščenju pri zasedenju Vera Cruz padlih amerikanskih vojakov. Ves narod je žaloval za temi žrtvami, priredili so padlim veličasten pogreb, katerega so se udeležili naši najvišji državni in drugi dostojanstveniki. Vse je žalovalo za žrtvami, ki so padle na ptujem ozemlju, kamor je poslala naša vlada največ na pritisk kapitalistov naše najbolješe moči, da varujejo interese amerikanskih bogatinov.

Čudno naključje! V času ko so plule amerikanske bojne ladje proti Mehiki, da maščujejo amerikanski vojaki užaljeni narodni ponos ter žaljenje amerikanske zastave, oziroma, da z oboroženo silo dobijo zadoščenje, so amerikanski mlični vojaki v državi Colorado streljali na šotorišče štrajkarjev v Ludlow, ter ponorili več žensk in otrok. Šotorišče je bilo pod amerikansko zastavo, današnji štrajkarji, med katerimi je velik odstotek amerikanskih državljanov, so napravili z delom svojih rok na stotisoče dolarjev premoženja, ki predstavlja v celoti naše narodno premoženje, ne katerega se Amerika tako rada sklicuje ter se bahato trka na prsa, češ, mi smo mi. Vse to narodno premoženje pa je napravilo delavstvo, ki pa nima do njega nobene pravice ampak celo pada pod kroglami ameriških miličnih vojakov. Nad taboriščem štrajkarjev je vihrala amerikanska zastava, toda amerikanski vojaki so je izpodstrelili ter nato uprizorili krvoprelitje, nad katerim se zgraža ves civilizovani svet. Kje je bila amerikanska zastava bolj žaljena, ali v Meksiki po pijanih banditih, ali v lastni deželi po svojih vojakih? Ali ne bije to nasprotstvo zdravemu človeškemu razumu ter vsej civilizaciji današnjega časa naravnost v obraz?

Malo časa zatem, ko so padle prve žrtve vojne z Meksiko, se je zgodila v Eccles, W. Va. velika katastrofa v nekem premogovniku, ter zahtevala 172 človeških žrtev. Preiskava je "dognala", da družbe ne zadene nobena krivda, da torej ni odgovorna za nesrečo. Strašno sežgana trupla so pokopali, kakor je v takih slučajih pač že navada, vdove in nedolžni otročiči pa plakajo zo svojimi prehranitelji, ki so postale žrtve kapitalističnega moloha.

Kdo je pravi junak? Ali delavec, ki ima vsak dan pri svojem delu smrt pred očmi, ali vojak, ki si je mogoče sam, ali vsled razmer izbral ta poklic?

Delavci najsibodi oni v rudnikih tovarnah ali drugje, so pri svojem delu vedno v nevarnosti. Posebno je nevaren poklic rudarja. Nahaja se v vedni nevarnosti, da ga pobije poškoduje, da ni več za nobeno rabo. Kadar se odpravi na delo, ne ve, ali pride iz jame živ in zdrav. Vse to za plačo, s katero se komaj preživi. Suženj je v pravem pomenu besede vse življenje, ali ko nastopi smrt, se malokdo zmenil zanj, v nekaj mesecih je pozabljen. Saj je takih siromakov dovolj na svetu, na njegovo mesto mesto pride drugi, ki je še vesel, da sme za par dolarjev tvegati svoje življenje, da sme prodati svoje najboljše moči ljudem, ki samo žanjejo, a ne sejejo.

Ne briga nas, s kakimi častmi so pokopali žrtve vojne med Ameriko in Meksiko. Toda nehote pride človek do pripoznanja, kdo bi v višji meri zaslužil tako zadnjo počaščenje. Ali delavec ki trdo dela za svoj in svoje rodbine obstanek, ali mlad človek, ki je oblekel vojaško suknjo iz tega ali onega vzrka, gotovo pa ne zato, da bi se dal usmrtiti v korist kapitalistov. Ako primerjamo nadalje dogodke v Colorado ter katastrofo v Ecctes, primerjamo "užaljeni narodni ponos" v Vera Cruz in Tampico s krvoprelitjem v Colorado. ter izkazano zadnjo čast junakom iz Vera Cruz ter onim žrtev kapitalističnega moloha v W. Va. moramo priti do zaključka, da je vse to le velikanski humbug in švindel. Kdaj se bodo predramili delavci ter zahtevali zase one pravice, ki jim gredo, koliko časa se bodo dali še voditi za nos?

TAFT O MEKSIKANSKI POLITIKI.

Villiam Jennings Bryan, sloviti govornik in sedanji mirovni apostolj v Washingtonu, bi imel imeti v New Yorku govor za mir. Toda pravijo, da tega niso dovolili važni državni opravki, in tako je prišlo, da je bivši predsednik Taft prevzel to delo. To pot se pa ni šlo za plačan govor, drugače zastopstvo najbrže n bi bilo potrebno in ga bivši predsednik skoraj gotovo ne bi prevzel.

Poslušalci so pa bili s to izprmembo gotovo zadovoljni. Mesto praznih fraz so slišali govor, iz katerega morajo izpreviditi, da so v Washingtonu kljub vsemu govorjenju o miru zakrivili vse resne nevarnsti za bodočnost.

Bivši predsednik Taft je v prvi vrsti povdarjal, da je bilo vse mirovno posredovanje pri meksikanskih ustajah nemogoče spešno že vsled tega ker je podpirala administracija ustaše.

Moralična in dejanska podpora upornikov proti Huerti je takoj izpočetka pomenjala dejansko udeležbo vojne proti meksikanskemu diktatorju. "Čuječe čakanje" bi bilo upravičeno, če bi gospodje v Washingtonu v resnici pazili samo na to, ako bodo mogle napraviti prepirajoče se stranke v naši sosednji republiki mir. Toda ta princip "čuječega čakanja" je šel rakom žvižgat, čim se je naša vlada odkrito postavila na stran ene stranke ter je nasprotni celo preskrbela orožje. Da nam tako postopanje ne more pridobiti prijateljev, je umevno. Saj je skoraj čudno, da se Huerta in njegovi pristaši niso hujše maščevali nad Amerikanci, oziroma amerikansko lastnino, takozvanimi našimi "interesi". Nadalje je izjavil profesor Taft dobesedno: "Napram ostalemu svetu ne bi bili za zakonit red nove vlade odgovorni, ako ne bi mi pripomogli tej vladi k zmagi."

S tem je tedaj indirektno rečeno, da bi nastala po zmagi konstitucionalistov in padcu Huerte v Meksiki nova doba novih revolucij, in da bi baš potem imele Združene države dolžnost, skrbeti v sosednji deželi za mir in da bi morale eventuelno z oboroženo silo posredovati.

V Niagara Falls se je začelo mirovno posredovanje, ki pa najbrže ne bode imelo zaželjenega vspeha. Naša vlada je bila že večkrat presenečena, in bo najbrže tudi v tem slučaju, ako pričakuje od zmagovitega prodiranja upornikov rešitev meksikanskih zapletljajev.

BELOKRANJSKA ŽELEZNICA.

Zgradba belokranjske železnice je v obče končana in bo zadnje dni tekočega meseca z običajnimi slovestnostmi in ob navzočnosti raz ličnih za pridobitev te proge baje zasluženih mož izročena prometu. Tako bo naposled vendar izpolnjeno, kar je bila država dolžna. storiti.

Zgradba belokranjske železnice se je zakasnila za nekaj let. Ta zamuda, ki pomeni sama na sebi dejanjsko škodo zlasti belokranjskemu prebivalstvu, je nastala deloma vsled težkih bojev, ki so jih imeli zaradi vprašanja kod naj teče proga, deloma pa tudi zaradi tega, ker vlada kranjsko deželo vedno rada zapostavlja in je navajena, prezirati kranjske interese. Boji za progo so bili vladi dobrodošli povod, da je za zgradbo belokranjske železnice dovoljene kredite porabila za druge namene ter pustila Kranjsko čakati.

Zdaj je delo končano in kakor običajno se že pripravljajo znani slavospevi, kako materinsko skrbi država za Kranjsko deželo in kako velike žrtve ji doprinaša. Toda, če so kdaj neumestni taki slavospevi, so v tem slučaju.

Mnogo let se je Kranjska dežela zaman borila za pridobitev te proge. Država je povsod zidala železnice, samo na Belo Krajino ni padlo nikdar njeno oko in gluha je ostala za vse prošnje. In kdo ve kako dolgo bi bili še čakali, da ni prišla notreba pridobiti jugoslovanske poslance za novo nagodbo z Ogrsko. Ta nagodba je bila tako slaba in tako kvarna gospodarskim interesom avstrijske državne polovice, da bi bila vlada ž njo v parlamentu čisto gotovo propadla, če bi ne bila poskrbela za koncesije, s katerimi je prizadete kronovine odškodovala. Tako je nastala tudi belokranjska železnica. Dobljena je bila kot zasluženo plačilo Kranjski, oziroma Dalmaciji zato, da so poslanci teh kronovin pomagali vladi spraviti pod streho nagodbo z Ogrsko, kar je za prebivalstvo pomenilo veliko breme.

Z velikimi upanji je prebivalstvo pozdravilo zagotovitev belokranjske železnice. Mislilo je, da nastane velika transverzalna železnica, ki bo vezala Cislitvansko in v prvi vrsti Kranjsko z zadnjim koncem Dalmacije in bo povzdignila vse gospodarsko življenje in občno blagostanje. Toda te nade so se kmalu razpršile kajti Ogrska ni pri volji omogočiti tako zvezo, ki ne more drugod teči, kakor čez hrvatsko ozemlje. Zveza od Metlike do Karlovca je sicer zgrajena in zgradila se bo tudi zveza z Dalmacijo, toda tista velika transversalna železnica, ki smo jo pričakovali to ne bo, ali pa to postane šele čez dolgo let.

Kranjska dežela sploh nima sreče s svojimi železniškimi nadami. Kako velikanske žrtve je doprinašala dežela za dolenjsko železnico. Deželni zbor je moral prevzeti garancijo za dolenjske železnice in mnogo let šteti velike svote zanjo, ker je ostala brez naravnega nadaljevanja, Zdaj, ko je končno zgrajena belokranjska železnica, ko bodo dolenjske železnice postale vir dohodkov, pa je vlada to železnico konfiscirala in odškodovala občine in zasebnike za stotisoče. Od bohinjske železnice so mnogi pričakovali sijajno povzdigo Gorenjske, a v resnici je le mnogo prometa odvrnila od Ljubljane in takorekoč odrezala gorenjo dolino od dežele. Seveda ima svojo korist za prizadete kraje, za deželo pa še sence tega ne pomeni, kar se je pričakovalo. Kamniška železnica je bila zgrajena z upanjem, da dobi svojo zvezo do Judenburga in naprej in dol s Trstom — a ostala bo lokalna proga. Kranjska je pač pastorka avstrijske države!

Z belokranjsko železnico dobimo novo zvezo s Hrvatsko. Pomen dolenjskih železnic bo postal večji ali Dolenjska sama bo morda od nove železnice manj imela kakor se misli. Baši se je namreč, da bo Karlovec potegnil nase vso Belo Krajino, kakor vleče Beljak nase gorenjo dolino in kakor vleče Gorica nase kranjsko Vipavo. Beli Krajini sami bo seveda nova železnica v veliko dobroto, saj je bila doslej takorekoč odtrgana od sveta in je vsled pomanjkanja železniške zveze gospodarsko tako propadala, da so ljudje kar trumoma bežali v Ameriko.

Za Belo Krajino bo nova železnica pravi blagoslov. A kako velika je bila nevarnost da se belokranjska železnica zgradi tako, da bi tekla prav za prav mimo Belo Krajine, čez gore in dol na Metliko, tako da bi vse drugo ostalo na strani. Veliki boji, ki so se vneli zaradi tega so še v živem spominu in ni treba, da bi jih popisovali. Bodi le pribito, da je tista stranka, ki se vedno hvali s svojo vnemo za ljudski blagor, napenjala vse sile, da bi železnica tekla čez hribe v Metliko in pustila vso Belo Krajino na strani. Klerikalna stranka je šla takrat v boj proti koristim Bele Krajine in jim je hotela prizadeti nepopravljivo trajno škodo. Ljudstvo pa se je ustavilo in je s pomočjo narodno-napredne stranke in trgovske zbornice kranjske premagalo klerikalce ter izvojevalo sedanjo progo belokranjske železnice.

Z novo železnico nastane novo življenje na Belokranjskem in nekoliko se bo to poznalo tudi po drugih krajih na Dolenjskem, ali moti se kdor misli, da se bo to kmalu poznalo, kajti kraji, kjer teče železnica, so agrarni obrtnije ni tam nič, kmetijstvo trpi na tem, da je malone vse krepkejše prebivalstvo v Ameriki. — Nova železnica ustvari predpogoj novemu življenju, a minilo bo še dosti časa in treba bo še mnogo dela, predno bo vse oplodilo. "S. N."

PROTI TROZVEZI IN ZA RUSIJO.

"Russkoje Slovo" je poslalo svojega specijalnega korespondenta, dr. Sokolovskega, v Budimpešto, da se informira o rusofilskem gibanju in o potovalnih dispozicijah ogrske neodvisne stranke. Včeraj je sprejel dr. Sokolovskega vodja te stranke grof Mihael Karolyi, od katerega je dobil sledeče izjave:

Gibanje proti trozvezi izvira iz naše najglobljе nezadovoljnosti z agresivnim značajem, ki se ga je trozveza navzela in ki dela v Evropi nemir. Avstro-Ogrska ne dela danes značaja . Iz nje je videti, s kakim srdom in s kako doslednostjo se vojskuje vlada proti vsakemu, kdor se ji iz kakršnihkoli razlogov zameri, in kako se vedno tako početje opravičuje s patrijotičnimi razlogi in sumničenji s "panslavistische Umtriebe".

POSLANČEVE SKRBI.

Na Francoskem so se ravnokar vršile volitve v državno zbornico, ki še zdaj vznemirjajo vso francosko javnost. Kampanja pred volitvami je bila nenavadno ostra. O tem, kaj vse mora kandidat skusiti in napraviti, pripoveduje causeur "Matina" Clément Vautel: "... Čeprav nisem niti finančnik, niti industrijec, niti dobavitelj — imam vendar par prijateljev poslancev. Šel sem enega izmed njih obiskat. ... Našel sem ga zamišljenega v delo. Bil je s svojim tajnikom zakopan v kopico pisem in listin. "Ah!" je vskliknil, ko me je zagledal, "vi prihajate sem, kakor bi vas pozval. Hočem vas nekaj vprašati!" -- "Le vprašajte." — "Prosim vas, kje je mogoče kupiti cene in dobre irigatorje?" Povedal sem mu naslov znanega drogista. Zahvalil se mi je ter nadaljeval: "Imam polno vprašanj. Ne vem, na kaj naj prej mislim. Imam tega že polno glavo.... Neki volilec me vpraša, kje naj si kupi umetno nogo, drugi, s kmetov doma, hoče priti s svojo rodbino v Pariz in me vpraša, kako naj to stori, da dobi cenejši vožnji listek na železnici; tretjemu je ušla žena. Prosi me, naj mobiliziram vse detektive, da poiščejo nezvesto ženo... Vprašujejo me tudi, katere pnevmatike ne popokajo, kateri konj zmaga pri jutršnji dirki, kakšne vrednostne papirje je priporočljivo kupiti, kje se dobi poštna znamka iz Nikaragve iz l. 1887 (modrozelena), kakšni modrci so najboljši itd." — "In vi morate na vse to odgovoriti?" — "Moram. Kaj naj storim? So to volilci. Tem moram ugoditi in če bi zahtevali še tako neumnost... Pomislite, jutri so že volitve. Sicer si pa to "zakonodajsko" delo pred volitvami olajšujem. Tu imam seznamek vseh glavnih pariških veletrgovin, sem torej dobro oborožen." — "Kakšno je to delo! In kaj z vsem tem pridobite?" — Nič. Da, nasprotno, velja me to 50.000 frankov."

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali io se doslej po $40.00, zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi ploščami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

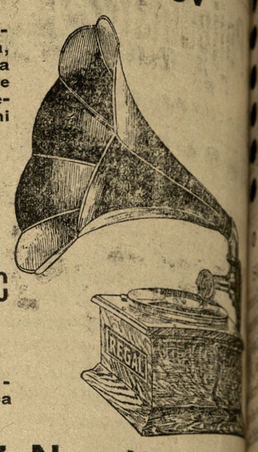

$15 NA LAHKE OBROKE **$1** NA MESEC

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter COLUMBIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrozani cenik, katereča Vam pošljemo poštnine prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

POLITIČEN OGLAS.
Uvrščen po naročilu Mr. Louis Osborn.
Plačano $6.00.

Naznanilo.

Louis M. Osborn

odvetnik

First Nat'l Bank Bldg., Virginia, Minn.

kandidat za poslanca za 61. okraj

Bil sem pomočnik glavnega državnega odvetnika za Minnesoto 3½ leta.

Prišel sem na Virginio leta 1907.

Sem kandidat "at large" za ves okraj. Jaz nisem storil nobene obljube in moj namen je zastopati ne mene ampak vas. Kaj hočete, da se stori? Velika potreba dandanes so ceste, več cest in boljše ceste. Ves denar, ki se vplača za ceste v našem okraju, bi se moral vporabiti za ceste v našem okraju. Kaj nam mar Floodwood? Tamkajšnji naseljenci naj plačajo sami za svoje ceste. Mi lahko znižamo naše davke in imamo lahko več denarja za ceste kot sedaj. Postave zamorejo vse te stvari urediti.

Ako se more napraviti postava, da bi dobili začetniki posojilo na njih zemljišča, bi par sto dolarjev, s katerimi bi zboljšali domačijo, dvignili ne le vrednost njih domačije, ampak tudi vrednost drugih uspešnih starejših naseljencev. Dandanes je stotine farmerskih pijonirjev, kateri ne morejo dobiti posojilo, četudi je njih zemljišče mnogo vredno in najboljša jamščina.

Ako bom izvoljen bom z veseljem sprejel vpremislek vsak pameten predlog mojih volilcev, tako da bom, kolikor mogoče, res zastopal vas vse. Jaz se strinjam s tem, da naj naprave za obče potrebe lasti ljudstvo. Jaz verujem v napredek, hiter napredek, in želim boljše razmer za delavce, farmerja in malega trgovca.

Primarne volitve bodo 16. junija 1914. Če ste v zadregi ali v sitnostih in vam zamorem pomagati, pridite k meni po dnevu ali po noči, ker to je moj posel.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

Važno za rojake.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar,
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje po... vo na Ely, Minn., po zelo ni... ceni, ker se bodem vstano... farmi. Posestvo je pripra... vsake vrste trgovino ali sta... je, za cene se je obrniti na

Joseph Smuk,
Greaney, Minn.

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem ... ril novo krojačnico. Čistim ... obleke, naj si bo ženske ali m... Se priporočam

JOHN DEBELAK.
413 Monroe St. Eveleth, M...

POZOR!

PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913

NA

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Pridite in poglejte obleke

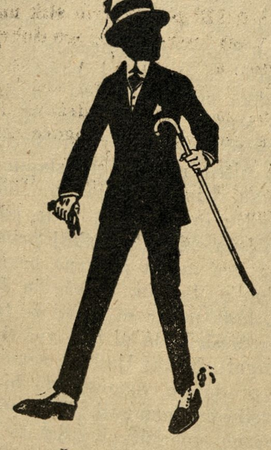

katere delamo iz blaga iz katerega stane obleka drugje 25 dolarjev, pa nas pa samo

$15

Če ste vi eden istih mož, **ki misli,** da ne morete dobiti ta... vrste obleko za manj kot **$25.00, zakaj** ne pridete k nam v ... trgovino, da vidite spomladansko blago. Obleke iz takega blaga ... stanejo **drugje $25.00,** pri nas pa **samo $15.00.**

Vsepovsod je dandanes polno krojačev, ki računijo $25.00 za obleko, za katero računimo mi le $15.00. Tudi mi bi vam ... rali računiti $25.00 za tako obleko, če bi imeli le eno trgovino in če bi kupovali blago na drobno, ampak mi imamo trgovine ... vseh večjih mestih in dobivamo na vagone blaga. To je razlog ... da zamoremo dati za $15.00 obleko, za kakoršno morate plačati ... drugje $25.00. S tem prihranimo Vam $10.00.

333 West Superior St. Duluth, Minn.

Glasgow WOOLEN MILLS

tik Pittsburg Coal Company

GEOGRE H. MILLS, Mngr.

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

OBDELOVANJU ZEMLJE.

krbno obdelovanje zemlje je te-
j poljedeljstva. Obdelovanje
lje je čelo važnejše nego gno-
je, kajti če se zemlja samo gno-
in se ne obdeluje pravilno in
dno, bo pognal mesto pridelka
vel, ki bo zadušil kmetijske ra-
ne. Obdelovanje zemlje ima na-
n pripraviti setvi kolikor mogo-
vgodno prst za oživljenje seme-
in za razvoj rastline. Zato pa ni
rolj, da se zemlja orje in povle-
ampak treba je znati kedaj in
ko naj se orje in povleče, kedaj
kako naj se kultivira. Orati ta-
po dežju, ali braniti in kulti-
ati zemljo dokler je premokra,
o bi nesmiselno, nestrokovnjaš-
Farmer, če hoče doseči vspeh,
ra dandanes delati ne le z ro-
mi, ampak tudi z glavo; on mo-
biti strokovnjak, kot v vsaki
gi stroki. Velike vrednosti je,
zasleduje farmer vse teoretične
nstvene razprave o kmetijstvu
gospodarstvu, ker vse bazirajo
preskušnjah. Vendar pa ni tre-
da bi se teh teorij ali nazorov
vsem držal, ampak služijo mu
le kot nekaka navodila, kate-
ga naj silijo, da bo delal ne sa-
zrokami ampak tudi z glavo
z umom. Različne lege, raz-
ne zemlje in različni pridelki
htevajo različnega obdelovanja,
vsak napreden farmer mora s
aktičnim delom dognati in se
pričati katero obdelovanje je
boljše za njegovo zemljišče in
pridelke s katerimi se bavi.

Obdelovanje zemlje ima tudi na-
n da se pridrži zemlji vlaga in
dobi zrak boljši pristop v zem-
kajti zrak in voda sta ona dva
dstva, ki povzročita v zemlji
o kvasenje in vrenje kakor se
di, če zamesimo testo, samo, da
to vrenje in kvasenje tako po-
no in malenkostno, da je ni mo-
če opaziti s prostimi očmi. Z ob-
ovanjem zemlje, posebno z bra-
in z raznimi kultivatorji se
ra držati vrhno zemsko plast
hljano, če je skorjasta ne more
ti zrak v notrino zemlje, in vsa-
kemična pretvorba, ki je abso-
no potrebna za razvoj in rast
nena, je ovirana. Držati vrhno
nsko plast zrahljano je toraj e-
n najpoglavitnejših pogojev
anstvenega poljedelstva. Kadar
enkrat zemlja obdelana in obse
na, se ne sme pregloboko rahlja-
ker se s preglobokim obdelo-
njem izpostavi doljne plasti pre-
vplivu solnca in zraka. Treba
je, in to se ne sme zanemariti,
se vrhnja skorja po vsakem dež-
zrahlja, kakor hitro se je njiva
rolj osušila. Zrahljano površje
ve pusti dostop rose v notrino,
pri skorjasti zemlji ni slučaj.

Kadar se zemlja orje, naj se orje
rolj globoko, da se doseže večja
žnost ali elastičnost nje, kajti
em se zemlja zboljša. V splošn
ne orjejo farmerji dovolj glo-
ko, in če bi orali globokeje, zvi-
bi rodovitnost zemlje. V glo-
ko zorano zemljo vteče lažje dež-
a in se boljše razdeli v vse razne
te, vsled česar ni taka zemlja
sdar tako dolgo preplovljena
ona, ki je plitko zorana. Glo-
ko zorana zemlja pa tudi ne bo
bela tako hitro radi suše kot
mlja, ki je zorana plitko, zato
r bo vlaga, ki je spravljena v
lenjih plasteh zemlje počasi iz-
pevala in bo dajala koreninam
stlin živež. Tudi kar se tiče ko-
nin, bodo v globoko zorani zem-
močnejše kot v plitko zorani,
imajo boljšo gredo za razvoj.
so pa korenine večje, močnejše
bolj razprostrte, imajo tudi več-
zmožnost vsrkovati potrebne
vi iz zemlje, vsled česar se bolj
vijejo in dajo boljši pridelek.
di se gnoj hitreje razkroji v glo
ko zorani zemlji kot v plitko zo-
ni, in tudi zima ima v globoko
rani zemlji boljši vpliv pri raz-
bjbi, kar vse daje globokim o-
nju gotove prednosti in vrline.

To pa le na gotovih vrstah zem-
in za gotove rastline. Ilovnato
mljo ni orati globoko ker ilov-
ta zemlja je mrzla, in nesmisel-
bi bilo spravljati na površje
odnje plasti, ki so mrzlejše kot
gornje. Za taka zemljišča so posebni pljugi, ki razrinejo spodnje plasti, ne prinesejo jih pa na površje.

Kar se tiče gnojenja s hlevskim gnojem in tudi z zelenim gnojem, bilo bi nesmiselno ga podoravati preglobokо. Na ložjih zemljiščih naj se podorje gnoj okoli pol čevlja globoko, bolje plitkeje kot globeje. Pri težjih zemljiščih, katera so bolj vezana in ne dovoljujejo pristop zraka tako kot ložja zemljišča, je pa dovolj, če se podorje gnoj tri do štiri palce globoko. Če se podorje v ilovnatih težkih zemljiščih gnoj prегloboko se ne bo razkrojil in našli ga bomo še čez par let nepremenjenega in podobnega šoti.

KAKO ZVIŠATI VREDNOST FARM.

Na svojem posetvu živi farmer kakor kralj. Tu je neomejen gospodar, in dasi je od leta do leta težje, se gospodarsko osvojiti, ima na svoji grudi še vedno priliko, da si napravi svoj raj na zemlji. Kdor se kot farmer zanima tudi za naravo in njene lepote, ki jih nudi, se ne bode počutil domačega na pusti farmi. Sam od sebe bode skrbel, da bode prostor, kjer živi in dela, na lepem kraju da bodo gospodarska poslopja kot središče njegove samostojnosti kolikor mogoče okusno zgrajena ter obdana z drevjem. Farmer mora pokazati, da ljubi grudo, ki hrani njega in njegovo družino, da ji je hvaležen, da jo rad neguje in okrasi. Ti so idealni in etični vzroki, ki naj pripravijo farmerja do tega, da olepša farmo in posebno okolico gospodarskih poslopij primerno okrasi.

So pa tudi še drugi vzroki, katerih ni pozabiti. Samoobsebi je umevno, da je farma, na kateri je vse prijazno in vabljivo, več vredna, kakor farma, ki ne obstoji iz drugega, kakor iz polja, travnikov, pašnikov ter pustih, dolgočasnih poslopij. Praktični vspehi pri prodaji farm so pokazali, da imajo take farme, na katerih so pravilno razvrščena poslopja ter okusno opremljena z drevesi in grmičevjem veliko več vrednosti. Dokazano je da se obrestuje za olepšanje farme ter okolice izdani denar s 100, čestokrat celo s tisoč odstotki.

Idealni in realni vzroki naravnost silijo farmerja, da skrbi za olepšanje svoje posesti.

Z olepšanjem farm se bavi že več let predvsem kmetijska preizkuševalna postaja države Illinois. Iz te postaje so izdali pred kratkim krasno ilustrovano brošuro, naslovljeno "The Illinois Way of Beautifying the Farm". Poleg nič manj kot 112 poučljivih slik najdemo v tej brošurici mnogo dobrih nasvetov, kako ravnati pri olepšanju farm. Razprave so sicer prikrojene za razmere v državi Illinois, a jih je seveda mogoče uporabiti tudi za druge kraje.

Pri nasadih senčnatega drevja in grmičevja je treba pred vsem paziti, da s takimi nasadi zakrijemo predmete, ki niso lepi, a potrebni, ter da pride ono, kar moremo vsakemu s ponosom pokazati, do svoje največje veljave. Ako se držimo tega načela pri olepšanju farme, se njena vrednost za precej zviša. Za zakritje nelepih stvari so najboljša taka drevesa, ki zelenijo vse leto. — Tega, kar hočemo pokazati, pa seveda ne smemo skriti za drevesa in grmičevje, pač pa pokazati v okvirju zelenja. Kako je lep pogled n. pr. na stanovanjske poslopje farmerja ki je obdano s zelenečim drevjem; slab utis pa napravijo gola poslopja, postavljena kar tja v en dan, kakor bi jih kdo skupaj zmetal.

Tudi pot, ki se zavije od javnih cest in ki vodi na farmo, naj bode zasajena z drevjem. Za saditev takega drevoreda so pripravna sadna drevesa, o katerih ima farmer v nekaj letih tudi še dobiček.

Priporočati je, zasaditi na primernih mestih taka drevesa, da okolica ni preveč enolična. Izbrati je treba taka drevesa, ki se prikladajo bližnji pokrajini in ne škodujejo pri gospodarskem izkoriščanju polja. Na poljih je priporočljivo zasaditi senčnata drevesa, pod katerimi se morejo ljudje in živina v vročih poletnih mesecih oddahniti. Na travnikih in pašnikih mora vsekakor biti nekaj senčnatih drevesc za živino, ako hočemo doseči kar največ vspehov pri živinoreji.

Vsak gospodar, ki se količkaj zanima za lepoto svojega posestva naj tedaj tudi gleda na to, da napravi pogled na njegovo lastnino dober utis. Ne samo, da se bode počutil zadovoljnejšega na lepem posestvu, tudi dobiček ima od tega. Denar, ki ga naloži v ta namen mu bode nosil lepe obresti.

Obledele obleke se deloma lahko prav dobro zopet osvežijo. Modro, vijolčasto in zeleno volneno blago, ki je izgubilo barvo, obesi za nekaj tednov v temen prostor, lahko v najtemnejši kot omare. Barva se bo povrnila zopet skoro popolnoma. Blago, ki je madežasto, ali tisto, ki se ne sveti več, raz prosti na desko za likanje in ga podrgni z gobo ali s črno volneno krpo, ki si jo namočila v salmijakovo vodo (3 dele salmijaka na 10 delov vode.) Ko se blago posuši, postane zopet popolnoma lepo, kakor novo. — Svetlomodro blago, čeravno je obnošeno ali obledi od solnca, prav lahko zopet osvežiš, ako ga dobro opereš v vodi, v katero si kanila nekaj kapljic detelove soli (clover salt), in sicer toliko, da dobi voda kisli okus; akoravno je detelova sol strupena, vendar ti ne bo nič škodilo, če vodo pokusiš. Ko si oprala obleko, jo obesi in ko je že skoraj suha, jo zlikaj narobe.

Vse mogoče barve osvežiš, ako jih prav nalahko zdrgneš z eterjem. Vlij ga malo na koščček stlačenega bombaža in z istim zdrgni nalahko barvano blago. Z eterjem je paziti, ker se ravno tako lahko vname kakor bencin.

Konkurenca Solona in Belgrada.

Za Jugoslovane avstrijske monarhije ima razen plovitve po Donavi v bodočnosti velikanski pomen Trst, za katerega se zdaj Jugoslovani z vsemi silami bojujejo proti združenim Italijanom in Nemcem. V Trstu odločujejo danes bolj narodnostno-politična vprašanja nego gospodarska. Popolnoma drugo razmerje pa je bilo izzvano v Solunu za Srbsko, Srednjo Evropo in Grško med minulo in sedanjo izvozno in uvozno politiko Srbske, ki stremi po svobodnem carinskem ozemlju v solunskem pristanišču, je zasledovala svoje načrte v transportni politiki na kopnem proti nadvladi pomorskega transporta. Srbska ima zdaj svoj lastni carinski urad v Solunu in lahko spozna, je-li mu koristi trgovinsko razmerje napram Avstriji in Nemčiji v izvozu ali uvozu, ali bi pa morda ne bili njenemu gospodarskemu napredku koristnejši novi stiki z Italijo, Tripolitanijo, Malto in Malo Azijo. V vsakem oziru hoče Srbska doseči finančne uspehe, hoče zvišati donosnost novih železnic ter ustvariti samostojno izvozno in uvozno politiko V to svrho pa potrebuje naravnega in zgodovinskega trgovskega središča, ki je bil do balkanske vojne Belgrad. Vsled velikega novega srbskega ozemlja se je pa zmanjšal pomen Belgrada kot trgovskega središča in pojavil se je Solun, ne samo kot prevozno mesto evropskega blaga v Grško in Turčijo, marveč tudi v Srbsko. Naravno je, da je to spoznanje porajalo celo vrsto mnenj in uvaževanj. Nekateri krogi so celo očitali srbskemu trgovinskemu ministru, da premalo pazi na grško invazijo v novo Srbsko. Obsežno in nadrobno je obrazložil vprašanje Solun-Belgrad dr. Kosta Jovanovič, tajnik trgovinske zbornice v Belgradu. V 'trgovskem glasniku'' piše: Za Srbsko je najvažnejše vprašanje bodočnosti njene trgovine. Dočim se je do nedavnega stiskala okoli Donave, se je danes razširila do Egejskega morja, v katerem je izhodišče Solun. Tu takoj nastane vprašanje: kako bo učinkovala teritorialna izprememba na trgovino novih ozemelj in na zunanjo trgovino cele Srbske, ki se je vodila iz Belgrada? Če ostane Solunu trgovina z Makedonijo in Staro Srbsko, tedaj bo Belgrad oviran v razvoju in lahko popolnoma izgubi današnjo trgovinsko važnost. Belgrad ni samo srbsko trgovsko središče, marveč tudi kulturno in sploh narodno. Če izgubi Belgrad trgovsko prvenstvo v Novi Srbiji, sledila bi temu gospodarskemu razdvojenju tudi kulturna škoda. Trgovinsko spojenje starega ozemlja z novim v Belgradu je eno izmed najvitalnejših vprašanj srbske narodne politike. Naj si li nova Srbija gospodarsko razvije, mora za to skrbeti Belgrad. Če pogledamo bližje dejstvo, tedaj vidimo, da mora Belgrad tekmovati s Solunom na podlagi vlog, ki sta jih igrali ti dve mesti v preteklosti. Gre pred vsem za srbski izvoz in uvoz. Belgrad je bil dozdaj glavno izvozišče zelenjave, češpljevnjaka, češpelj in mesa. Solun je izvažal srbsko živino, tobak, bombaževino, mak, moko, ovce iz bivše turške Srbske. Današnji položaj prav gotovo zviša srbski izvoz čez Solun, predvsem zato, ker se izpreminja, razmerje napram Avstriji in Nemčiji. Če bi se zboljšali odnošaji med Avstrijo in Srbsko, izpremenil bi se srbski izvoz v prospeh Belgrada. V uvozu pa je Belgrad tekmoval s Solunom. Uvozno blago za Srbsko ni vezano na način transporta, kakor izvozno, ker so to večinoma industrijski izdelki. Ugodnost pomorskega transporta je govorila za Solun, toda vendar je imel Belgrad znaten del uvoza. Leta 1911. je znašal uvoz v Srbsko 115,425.000 dinarjev; od tega so šle čez Belgrad štiri petine in čez Solun ena petina. Če se ne izpremene politične razmere, pojde uvoz iz Avstrije, Nemčije, Švice zopet čez Belgrad, ravno tako tudi uvoz iz drugih držav. Nekateri industrijski izdelki pojdejo navzlic temu čez Solun v Srbsko. Za Srbsko ne preostaja drugega, nego vzdrževati izvoz deželnih pridelkov po Donavi, ki se more razširiti tudi na živino, toda navzlic temu si obdrži izvoz Nove Srbske Solun. Pomen Soluna bo naraščal s protisrbsko politiko Avstrije. Uvoz v solunsko pristanišče je znašal leta 1910, 120.983.000 dinarjev. Od tega je uvedla Srbska za 2,692.000, Avstrija za 14,849, Nemčija za 14,304.000 dinarjev. Za izvoz v Novo Srbsko še pod turškim gospodstvom sta bila Belgrad in ostala Srbska brezpomembna. Leta 1911. je Srbska izvozila moke za 2,800.000 dinarjev in blaga za oblačila za 130.00 dinarjev. Iz Soluna pa so vtem času uvozili v današnjo Novo Srbsko 60.000.000 dinarjev. Napram temu se je izvoz iz Belgrada in Srbije v novo Srbsko zvišal v naslednjih letih, tako da je leta 1913. dosegel 40.000 ton. Z zgradbo železnic, spoznanjem trgovinskih razmer, mirnim in urejenim razvojem Belgrad danes gotovo ne izgubi svojega trgovinskega pomena tako v zunanjem kakor notranjem oziru. Da obdrži nadvlado, da zniža vpliv Soluna, mora imeti urejeni organizacijo potnikov, okusne cenike in pomoč pri filijalkah srbskih bank in velikih tvrdkah.

Snezacijonalna tatvina aktov v Aradu. Iz Budimpešte poročajo: Pri aradskem obratnem ravnateljstvu ogrskih državnih železnic so pred kratkem zasledili, da je zmanjkalo 51 aktov, ki se nanašajo na razstrelitev konstrukcije železnega mostu pri Branicki. Skoraj gotovo se jei zvršila tatvina. Most vodi čez reko Maros med Piskijem in Devo. Ta proga je najkrajša zveza med Sedmograškim in Romunijo.

Grozen čin blazneža. V vasi Kamenica pri Gdanskem je veleposestnik Kraffrt v hipni blaznosti s sekiro pobil svojega sedemletnega sina. Nato je pograbil svojo štiriletno hčer ter jo na isti način umoril.

Pregrešne moške obleke. V altöttingu izhaja list "Franciskusblatt'', ki ga izdajajo bavarski kapucini in v katerem se bero gorostasne stvari. V 2. številki letošnjega leta vprašuje neka šivilja, je-li greh šivati moške obleke. Kam smo prišli?

—Ekscesi pijanih nemških častnikov. Iz Luksemburga poročajo: Tu so aretirali tri nemške častnike. Popolnoma pijani so napadli uniformirane carinske uradnike ter jih obkladali s priimkom "Zivilpack''. Eden izmed častnikov je nekemu uradniku grozil z revolverjem. Policija je aretirala vse tri častnike.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Grand McMahan.

GRANT McMAHAN

je eden najstarejših meščanov mesta Ely, Minn., kandidira za mesto.

okrajnega komisarja
(COUNTY COMMISIONER)

Mr. McMahan uraduje v tem uradu že štiri leta, in pod njegovim nadzorstvom se je zgradilo več potov v našem okraju, kakor kedaj poprej, zatorej zasluži naklonjenost volilcev.

Priporoča se slovenskim volilcem da glasujejo pri primarnih volitdne 16. junija 1914 za njega.

Grant McMahan.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Jas. W. Osborne.

Jas. W. Osborne
ELY, MINN.

kandidat Vermillion okraja za državnega poslanca 61. distrikta.

Primarne volitve dne 16. junija 1914.

Mr. Osborne živi v tem okraju nad 12 let in so mu potrebe tega okraja dobro znane. Če bode izvoljen, obljublja zastopati svoj okraj v naprednem smislu.

John Skull
Edini slovensko-hrvatski saloon
MESSABA, -:- MINN.
PRVI SALOON OD DIPE.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

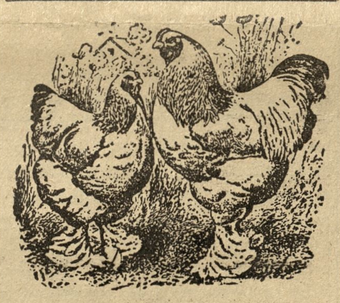

Ne izgubljajte časa pridite takoj.

Najboljša zemlja v Wisconsin, najboljša prilika med vsemi drugimi za Slovence.

Ako ste brezposelni, ne trošite po nepotrebnem svojega denarja in časa, temveč pridite takoj semkaj, kupite si farmo in delajte na lastni farmi, dokler se delavne prilike ne izboljšajo. Vsak dan skozi celo leto, katerega porabite za delo na lastnem zemljišču, vreden je za vas pet dolarjev. Ako pridete takoj semkaj, zamorete si do jeseni mnogo narediti, postaviti si zamorete v tem času hišo in hlev, ter pripraviti si več akrov zemljišča za obdelovanje. Kupite si zemljišče tu okolu Benoita ali Sanborna blizu Ashlanda, kjer je že nad sto Slovencev in Hrvatov kupilo zemljišče. Vsak Slovenec in Hrvat pozna dobre imenovani naselbini. Vsak pozna dobro tudi našo družbo, vsakdo ve, da pri nas ni prevare in goljufije, da se mi zanimamo za naše naseljence, ter da jim pomagamo z nasveti in tudi na druge načine. Ako ste se naselili tukaj, pa vam je nemgooče plačati vaše obveznosti, kakor ste se zavezali, se vam ni potreba bati, da izgubite vaše zemljišče, kajti mi vas počakamo, dokler vam je mogoče plačati. Ako ne morete izplačati zemljišča v času, kakor ste se zavezali, mi vam podaljšamo obrok za nekoliko let za izplačilo. Pridite v naš grad v Ashlandu bilo kateri dan, mi vas hočemo odpeljati do vaših rojakov-farmerjev. Oglejte si zemljo in farme vaših rojakov, ki so se naselili tukaj že pred več leti, razgovarjajte se z njimi in izprašajte jih za vse, kar bi radi izvedeli, in prepričali se bodete, da boljše zemlje in boljše prilike za nakup ne morete nikjer drugje najti.

Pišite po pojasnila in po naš list "Good's Colonist", kateri izhaja od časa do časa in katerega pošljemo vsakomur brezplačno, ako namerava kupiti zemljo od nas ali ne. Ako čitate list "Good's Colonist" naučiti se hočete mnogo tega, kako potreba gospodariti na farmah v Amriki, posebno pa še v tem kraju.

Posebno opozarjamo Slovence in Hrvate v Minnesoti, kateri so sedaj brez posla, da ne opuste te prilike, temveč da pridejo takoj. Vi ne potrebujete imeti veliko denarja, malo denarja za pričetek, kasneje si lahko opomorete tudi pri nas, ko vas boljše spoznamo. Vožnji listek iz Dulutha do Ashlanda velja samo $1.60. Več vaših rojakov iz Minnesote, posebno iz Iron Range, kupilo je zemljo do nas. Ako hočete, mi vam pošljemo naslove Slovencev in Hrvatov iz Chisholma, Keewatin, Aurora, Kinney, McKinley, ki so kupili tukaj farme, da se razgovorite z njimi predno pridete semkaj. Oni poznajo našo zemljo in našo družbo.

Še enkrat: Ne zgubljajte časa, pridite takoj ali pa nam pišite po pojasnila in po "Good's Colonist". Naslovite:

The James W. Good Co.
DEPT. 58, ASHLAND, WIS.

Kožno zdravje

je prva potrebščina splošnega zdravja. Ako je koža v nezdravem stanju, ako srbi ali peče, bi se moralo nadjati kako mazilo, ki bi olajšalo ta stan.

Severovo Mazilo zoper kožne bolezni
(Severa's Skin Ointment)

je mazilo katero se toplo priporoča za zdravljenje tegt stana kože, kakor srbečice, slanega toka, krast, lišaja, prišča, bršljanskega zastrupljenja in drugih opahkov. Cena 50c.

Čitajte sledeče pismo o izbornem pripravku:

Cenjeni:— Naznanjam Vam, da je Severovo Mazilo zoper kožne bolezni pomagalo meni in mojim otrokom v kratkem času. Sedaj smo popolnoma zdravi.
M. Nowak, Rolette, N. Dak.

Rane in ureze

otolkljaji in opraske, uljesa in žive rane, bule in druge poškodbe na koži, hitro izginejo, ako se nadene

SEVEROVO ZDRAVILNO MAZILO
(Severa's Healing Ointment)

kot navedeno v navodilu. Mazilo je antiseptično, čisto in zdravilno, namenjeno za vsakdanjo rabo v vsakem domu. — Cena 25 centov.

Krajevne bolečine

kakor bolečine v bokih, hrbtu in prsih, revmatizem v bokih, pokostnica in nevralgija potrebujejo kako vnanjo nadeao

SEVEROV ZDRAVILNI OBLIŽ
(Severa's Healing Plaster)

ustreza vsem zahtevam v takem slučaju hitro učinkuje in donaša hitro olajšbo. — Cena 25 centov.

SvVEROVE TAB-LAX, sladkorno odvajalo, prijetno okusno, zanesljivo učinkujoče. — Cena 10 in 25 centov.

Severova zdravila prodajao vsi lekarnarji. Važno je, da vprašate samo za Severova zdravila in zavrnete vse nadomestitve. Ako vas ne more lekarnar založiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Vsi otroci so mnenja

daj e kruh najboljši, če je iz

Duluth Universal moke
(Najboljša moka za kruh)

Dober kruh ni mogoče speči, če mlinar ne rabi dobre pšenice. Naša moka je najboljša in iz nje se speče največ kruha. Razloček se vidi pri okusu. — Melje jo:

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

OLD I.W. HARPER WHISKEY

"Tall Oaks From Little Acorns Grow"

Fifty years ago I.W. HARPER was but little known outside the Old Kentucky State. Today its fame is world-wide. You find it everywhere.

SOLD HERE BY
John Gouze, Frank Veranth, Louis Larson, Ely, Minn.

Dopisi.

Farrell, Pa.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Ker je to moj prvi dopis iz tukajšnje naselbine v N. V., upam, da ga ne vržete v uredniški koš. Narodni Vestnik je postal glasilo naše slavne organizacije sv. Barbare. Za to upam, da bo vedno deloval le vkorist in blagor naše pennsylvanske organizacije.

Naša mala naselbina leži ravno med državama Ohio in Pennsylvania. Šteje okoli 8000 prebivalcev, med katerimi so zastopane razne narodnosti. Slovanov je več kot polovica. Slovencev kakih sto. Žal pa, da moram poročati, da v narodnostnem oziru ni opaziti med Slovenci nobenga napredka. Ako kdo vpraša Slovenca, katere narodnosti je, dobi navadno dgovor, da je "Austrian". "Krainer" itd., nekateri se pa celo izdajajo za Nemce. To je žalosten pojav med našim narodom. Mesto, da bi bili ponosni na to, da smo Slovenci in da bi priznali, da nas je rodila slovenska mati, pa zatajujemo svoj materin jezik ter se izdajamo za pripadnike drugih narodnosti ki so nam celo sovražni. To nikakor ni pravi Mi nismo ne "Austrians", ne "Krainers" ampak "Slovenians". Tega se moramo zaveda ti in povsod tako odgovoriti. Slab ptič, ki onesnaži svoje lastno gnezdo.

Veže me dolžnost, da se zahvalim društ. sv. Barbare postaja štev 82 v Farrell in društvu sv. Alojzija štev. 31 J. S. K. J. v Braddock, ki sta mi izplačala bolniško podporo za ves čas moje bolezni, to je 12 tednov. Imenovanima društvoma želim obenem veliko vspeha. Rojaki, pristopajte k organizacijam in zavarujte se. Ne odlašajte, ker človek nikdar ne ve, kdaj ga zadene nesreča. Pristopite k J. S. K. J. in društvu sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa. Ti dve organizaciji poslujeta po novi lestvici, da je zagotovljen napredek. Pri društvu sv. Barbare so večinoma unijski delavci, zatorej je dolžnost zavednih rojakov, da pristopijo k tej napredni organizaciji. Zahvaljujem se tudi vsem sobratom kakor ostalim rojakom za prijaznost in obiske za časa moje bolezni, posebno pa rodbini Franka Žagar za postrežbo in trud, katerega so imeli z menoj, da mi ni bilo treba iti v bolnišnico iskat pomoči.

Tukajšnje delavske razmere niso najboljše. Slovenci smo večinoma zaposleni v tovarni. Zaslužimo že toliko, da se preživimo, da bi si pa kaj prihranili, ni niti misliti. Tudi je precej brezposelnih in je delo zelo težko dobiti. Vsled slabih delavskih razmer smo bili to zimo tudi Slovenci zelo prizadeti ker je ena tovarna slabo obratovala. Slovenci bivamo skupaj, imamo tudi svojo trgovino.

Koncem dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, posebno pa one na Chisholm in Ely.

Frank Kramar.

Darragh, Pa.

Uredništvo N. V.: — Dovolite mi nekoliko prostora v našem delavskem listu, ki piše v korist delavstva in za izboljšanje delavskih razmer. Iz naše naselbine so redki dopisi, da torej širša javnost ne izve veliko o naši sužnjosti. Čitam veliko časopisov in vidim, da se morajo delavci povsod boriti za svoje pravice in za boljši košček kruha, toda redkokedaj z vspehom. Glavni vzrok tega je, ker je toliko nezavednih in neorganiziranih delavcev. Poglejmo na one kraje, kjer so ali so bile stavke. Povsod opažamo, da prihajajo v štrajkarske kraje ljudje brez vesti in časti, ki so prišli krast kruh delavcem in njihovim rodbinam. Veliko je med temi izdajicami takih, ki delajo samo za časa štrajka, ki so profisojinelni skebje. Ti mislijo, da morejo ob času štrajka s svojim skebskim delom na lahek način zaslužiti veliko denarja, ne da bi jim bilo treba trdo delati. Ali tega ne premislijo, da ne škodujejo s tem samo zavednim, za svoje pravice se borečim delavcem ampak tudi sebi. Koliko časa pa traja skebsko delo, kdo si je s skebanjem še kaj pridobil? In taki ljudje se potem ne smejo pokazati v pošteni družbi, kakor psi se morajo skrivati okoli. Saj jih je lahko sram, ko se udinjajo za skebsko delo kapitalistom, ki sede na kupih denarja. Mi delavci moramo dati svoje najboljše moči za kapitalizem, ako pa mi kaj zahtevamo, ne dosežemo nič. Mesto kruha dobimo kamen, in celo s kroglami nam postrežejo, samo, da nas spravijo popolnoma pod peto ter nas lažje zasužnjijo. Seveda, kapitalisti dobro vedo, kdo jim je nepravil njihovo premoženje, a kaj se menijo zato. Saj smo mi gospodje, mi smo gospodarji, tako si mislijo.

Napredni in zavedni delavci pa naj si bodo vedno svesti, da napravljajo oni vse bogastvo, da plačujejo s trdim delom košato življenje kapitalistov, medtem, ko se sami komaj prehranjujejo. Zavedajte se tega in organizirajte se. Svetoval bi tudi garjevcem da odpustijo skebsko delo ter se pridružijo zavednim delavcem, ki se borijo za svoje pravice in boljše življenje. Potem se lahko borimo, kadar pride čas, da tudi z uma svitlim mečem, ne s puškami in nasilstvi, pri čemur trpi le delavstvo in teče delavska kri. Podajmo si roke in delajmo složno drug za drugega, pa dosežemo svoj cilj.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam.

Jos. Hauptman.

Cleveland, O.

Cenjeno uredništvo: — K predlogom iniciative društva "Zveza", št. 36. S. N. P. J. je ustavilo društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. na svoji redni mesečni seji dne 3. maja 1914, sledečo resolucijo:

1. Skupni pripravljalni odbor se pozivlja, da dá nemudoma na splošno glasovanje zahteve prizadetih organizacij, ki so se izrekle na svojih konvencijah za združitev, da se razvidi so li člani v zadostni večini?

2. Ako so člani vzadostni večini, naj se vkratkem skliče skupna konvencija vseh prizadetih organizacij. Tedaj naj se rešijo vse kočljive točke, urede razredi, uravna pravila in izvoli potrebni glavni odbor.

3. Ker čakamo na resultat dela pripravljalnega odbora že skoro štiri mesece, se čutimo dolžne, da povspešimo korake velepomembne združitve.

Da pa nismo glasovali za iniciativo društva "Zveza" št. 36. S. N. P. J., storil smo to iz začasnega vzroka, ker smo mnenja, da bi ista ovirala delo združitve. Obenem pa se preprečijo ogromni stroški in nepotrebno začasno delo v uradih s preosnovo pravil in lestvic, ki mogoče ne bi bile sprejete v celoti na skupni konvenciji po združitvi.

Pripomba: Ta resolucija se pošlej vsem listom, ki so glasila prizadetih organizacij.

Za društvo "Naprej", št. 5. S. N. P. J.

Aug Kužnik, predsednik — Ant. Peterlin, tajnik.

Denver, Colo.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Veliko se je že pisalo o razmerah v Coloradu, vendar mi dovolite nekoliko prostora, da tudi jaz še enkrat podrobno popišem, kako gospodari v Coloradu C. F. & I. družba.

Država Colorado ima še precej dobre postave, ali kaj, ko se družbe ne zmenijo zanje. Tako n. pr. nezakonito odstavljati delavce v starosti od 18 do 60 let zgolj radi postarnosti. Posameznikom in družbam je prepovedano, onemogočiti delavcem pristop k delavskim unijam ali drugim organizacijam ali da bi vplivali nanje z grožnjo odpustitve. Posameznikom ali družbam je zakonito prepovedano, pod kakimi pretvezami importirati skebe ali najete delavce, ne da bi jih obvestili o delavski borbi. V Coloradu je zakonito prepovedano, nastavljati oborožene čuvaje ali se oborožiti v varstvo jam in druge lastnine ako družba ne dobi posebnega pismenega dovolila od državnega guvernerja. Zakon za osemurno delo se nanaša tudi na premogorska industrijo. Delodajalcu je prepovedano stavljati delavce na črno listo. Postave zahtevajo, da so opremljeni rovi z vsemi zdravstvenimi in varnostnimi napravami in postave so zelo stroge z ozirom na kopmanijske prodajalne. Delo žen in otrok je postavno natančno regulirano.

Človek bi mislil, pod takimi postavami, ki sicer seveda niso popolne, a vendar boljše, kakor v mnogih drugih državah Unije, ne bi mogle biti delavske razmere slabe. Ali kako je v resnici! Kako je napr. z ozirom na zdravstvene razmere. Kakor mnogim znano, je ravno med premogarji smrtninski odstotek največji v Združenih državah na vsem svetu, in največji v državi Colorado. Katastrofe v premogovnikih v Coloradu z neobičajno velikimi žrtvami niso nobena redkost, še nikdar pa ni bilo slišati, da bi pozvali merodajni krogi prave krivce na odgovor. Korporacija C. F. & J. Co. kontrolira tudi oblasti, da ji ni mogoče priti do živega. Ko je o priliki katastrofe v Primero prihitel l. 1907 takratni državni tajnik države Colorado na lice mesta, da dožene vzroke katastrofe, je med tem lokalna koronerjeva porta že "dognala", da so delavci sami zakrivili nesrečo.

Delavci si nikakor ne morejo pomagati tudi ne potom volitev. Volitve izpadejo vedno tako, kakor hočejo družbini uradniki, oziroma družba. Voli se na ta način: družbin superintendent gre najprej na volišče, odda tam svoj listek, ter prinese drugega ven. Tega zaznamuje ter ga da prihodnjemu volilcu, ki mora zato zopet prinesti drug, že zaznamovan volilni listek. Tako gre naprej, in izvoljen je vedno le družbin kandidat. In kaj dobivajo delavci za suženjsko delo v colorad. premogovnikih. Povprečna plača v premogvnikih C. F. & I. Co. znaša za osemurno delo $1.58. Povprečni zaslužek v teh rovih leta 1912 je bil $615,32. S tako "plačo" seveda ni mogoče živeti, in to izkoriščanje delavcev je tudi imelo za posledico štrajk. Štrajki premogarjev v državi Colorado so čisto navaden pojav. Kompanija importira za časa štrajka skebe, ali ti skebje se čez nekaj let ali še prej uprejo, da torej postanejo iz nekdanjih skebov štrajkarji. Seveda pri tem ne mislim da bi bili današnji štrajkarji prej vsi skebje, oziroma zapeljani in importirani delavci, vendar je mnogo takih med njimi. Smešno je brati poročila družb. Importirani delavci so s kraja pridni, lojalni in napredni ljudje, kakor hitro pa kaj zahtevajo zase se izpremeni iz teh pridnih lojalnih in naprednih mož "izvržek Evrope in Azije."

Skebom ni čestitati. Takoj v začetku jih vsakdo zaničuje, kompanije pač dobro vedo, s kakimi ljudmi imajo opraviti. Stanovanja morajo imeti na kompanijskem ozemlju, da torej niso nikdar sigurni, če ne bodo morali prej ali slej pobrati svoja šila in kopita ter iti s trebuhom za kruhom. Njihove žene in hčere so dane na milost in nemilost pohotnim kompanijskim uradnikom ter drugim "višjim", kar je že od davnej dokazana stvar. Seveda, širši sloji tega ne vedo, skeb pa gara in gara ter molče vtakne svojo rodbinsko sramoto v žep. Naj bi se drznil kaj blekniti! Pri bari ali v ožjem krogu še kaj potoži in se priduša, drugače pa molči, ker se boji, da izgubi še oni kruhek, do akterega je prišel s skebskim delom, če bil zapeljan in ga ni lakota ter siromaštvo spravila tako daleč. Lastniki rovov vedo za te razmere prav dobro, a se nič ne zmenijo, da bi jih odpravili. Kadar pridejo — zgodi se le redko — že poskrbijo družbini uradniki, da ne vidijo blata. In njihova vest je "čista", saj so videli na lastne oči, kako "zadovoljni" so njihovi delavci.

Vse te razmere je treba premisliti, pa mora biti vsakomur umljivo silno ogorčenje delavcev. In kakšne ljudi sprejemajo družbe za jamske čuvaje ter posebne šerife? Ako imenujejo družbe štrajkarje izvržek človeštva iz Evrope in Azije se lahko mirne vesti trdi, da so ti čuvaji in posebni šerifi največji izvržek človeštva vse Amerike. Lopovi, tatovi in morilci, izmed katerih bi marsikdo že večkrat zaslužil vrv.

Tudi med miličarji so take kreature. Znano je, da so dne 20. aprila začeli streljati v tabor štrajkarjev v Ludlow, dasi za to ni bilo nobenega povoda. Stvar se je začela tako: Dne 19. aprila so praznovali Grki njihovo Velikonoč. Zabavali so se po svoje, a tudi pri tej slavnosti jim miličarji niso dali miru. Grozili so že ta dan, da se bodo maščevali, ker so vrgli ljudje štiri pijane vojake iz taborišča. Drugi dan, dne 20. aprila, je pozval major Hamrok, poveljujoči poveljnik v Ludlowu Louisa Tikasa, priznanega voditelja štrajkarske kolonije, v glavni stan milice. Louis je povedal, da se sestane z majorjem na kolodvoru. Kolodvor se nahaja v sredi med štrajkarsko kolonijo in Cedar Hill, višini na južni strani od kolodvora. Na zapadni strani kolodvora se nahaja drug višji grič, na vzhodu se razprostirajo Black Hills, in na severu, zadaj za šotoriščem je globoka skalnata zaseka posušenega hudournika. Medtem, ko je govoril Tikas z majorjem Hamrockom, je bilo opaziti uniformirane ljudi na Cedar Hill, ki so namerili strojni top na šotore štrajkarjev. Že večkrat je bilo slišati grožnje, da bodo tem ljudem (štrajkarjem) podkadili. Zato so bili štrajkarji pripravljeni na vse. Zgrabili so za puške ter se umaknili v sotesko. To pa vsled tega, ker so se že prej domenili, da iz šotorišča ne sme biti oddan noben strel, da šotorišče ne bi postalo bojno polje. Skušali so zvabiti v slučaju resnosti milčarje od šotorov, ki naj bi bili pribežališče za žene in otroke.

Ko so prišli štrajkarji v sotesko je bilo slišati v miličnem taboru razstrelbe signalnih bomb. Štrajkarji niso vedeli, kaj naj to pomeni mislili pa so si lahko, da bode to pač znamenje za naskok. Tikas je s kolodvora takoj hitel proti taborišču ter mahaje z rokami kazal štrajkarjem, naj se umaknejo. V tem trenutku se je začelo streljanje. Od katere strani so padli prvi streli, ni dognano. Ako so začeli štrajkarji streljati prvi, niso streljali iz šotorišča, ampak iz omenjene soteske. Šotorišče miličarji torej nikakor ne bi smeli napasti. A ti so začeli streljati, z vspehom da je ostalo 25 neprizadetih na "bojnem polju", med temi 2 ženi in enajst otrok. Streljanje je trajalo, dokler se ni bilo štrajkarjev več bati. Okoli polušeste ure je izjavil major Hamrock, stoječ poleg brzostrelnega topa na Cedar Hill: "Sedaj imamo še 40 minut časa, da jim podkadimo." Coronerjeva porota v Trinidad je izrecna povedala v svojem izvidu, da "so podtaknili ogenj, v katerem so poginile žene in otroci, miličarji in "gunmeni". Da so se potem štrajkarji maščevali in napadli tabor miličarjev v Forbes, se ni čuditi. Saj je tudi velika razlika pri teh obeh krvoprelitjih. Pri Forbes ni padla nobena žena, noben otrok, kar se je zgodilo v Ludlow. Zadnjič so se spopadli štrajkarji in miličarji pri Walsen premogovniku poleg Walsenburga v Huerfano countiju. Potem je posegla zvezna vlada vmes ter z zveznim vojaštvom prevzela pokroviteljstvo v štrajkarskih krajih. To je resnica o položaju v Colorado, kjer je pa sedaj vse precej mirno.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam N. V.

F. S., naročnik.

Grozen zločin. Iz Varšave poročajo: Blizu Piotrkova je bil izvršen grozen zločin. Roparji so napadli voz, na katerem sta se peljala neki trgovec s svojo hčerjo. Hči je skočila z voza ter prosila roparje, naj ne umore očeta. Eden izmed roparjev je zavlekel hčer v grmovje, kjer jo je posilil. Nato so ji zapovedali, naj sede zopet na voz k očetu. Ko je hči sedla k očetu, je naenkrat padlo par strelov. Oče in hči sta bila smrtno zadeta.

— Pozdravljam se pri svojem odhodu nazaj v Montano od vseh mojih prijateljev s katerimi sem se sešel na železnem okrožju v Minnesoti, posebno od mojega sorodnika Frank Matosicha. Srečni in zdravi vsi!

Martin Šetinc.

Pozdravljava

pri odhodu v stari kraj vse prijatelje na McKinley in vse one, ki so naju spremili na kolodvor. Posebni pozdrav družini John Zajca. Zdravi!

Frank Zajc.
John Cvar.

ZENITH HARDWARE & FURNITURE CO. AURORA, MINN.

Naznanjam Slovencem in Hrvatom, da sem otvoril na Aurori, Minn., trgovino s pohištvom in železnino. Priporočam se in jamčim za pošteno postrežbo.

Louis Kochevar.

(18, 21—5.)

Naznanjam

Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril

SALOON

—: na :—

VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem čakanju se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v štih tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — JAKOB WAHCIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo
Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 7[illegible]
I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič.
Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Joseph Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

NEW DULUTH
JEKLARSKO MESTO MINNESOTE

je prostor, kjer bo v poldrugem letu naseljenih na tisoče delavcev. To je prilika za investirati denar.. Dolina okoli jeklarne, ki bo stala

$30,000,000.00

in okoli cementne tvornice, ki bo stala

$2,000,000.00

se bo napolnila z raznimi drugimi tvornicami, s podjetji, trgovinami in domovi. — Danes je NEW DULUTH še vas, čez dve ali tri leta bo mesto. Zemljišča se dražijo rapidno. — Poslužite se te redke prilike, in bodite deležni velikega dobička. — Rojaki, investirajte denar blizu rastočih industrijskih mest, dokler so cene nizke in odplačila lahka. — Jeklarna v tiru leta 1915. Požurite se, pišite po podrobnosti, pridite in oglejte vso okolico in priznali boste, da ima NEW DULUTH najboljše bodočnost. Cena lot je danes še od $375.00 naprej, na lahka mesečna odplačila, ki se bo zvišala početkom drugega meseca.

NEW DULUTH REALTY CO.
5 SO. 5th AVENUE WEST — DULUTH, MINNESOTA
Podružnica: 313 Commonwealth Ave., (nasproti gasilnice), New Duluth, Minn.

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta tvornice MINNESOTA STEEL KOMPANIJE, ki stane $25,000,000. V tem okraju bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svojo domačijo. Izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.

Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od $300.00 naprej, in sicer $25.00 do $100.00 naplačnine, ostanek v mesečnih obrokih po $10.00 do $15.00. — Trgovske lote od $700.00 naprej, četrtina naplačnine, ostanek $25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak kupi.

Prebivalstvo šteje že danes 2000, konec tega leta štelo bo 7500. — Tu moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunite, kaj bo to pomenilo, kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se pa zglasite na

Gary Land Company
202 Palladio Building — Duluth, Minn.

ZASTOPNIK ZA EVELETH
Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, Minn.

V prejšnjih letih.

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Živeli so vedno po zahtevah narave in brez vsake razkošnosti. Sicer je pa to absolutno nemogoče za ljudi, ki žive v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Nenavadno življenje, kakor primanjkljaj svežega zraka in solnčne svitlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale tvarne, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavne hrane, ki so se vstavili v drobu. Ti stari ostanki jedil zastrupljajo celi život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila

V BOLEZNI ŽELODCA
V BOLEZNI JETER
V BOLEZNI ČREVESJA.

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pomoč. Ravnotako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznosti slabosti, bolečinah in ujedi, bledi in rumeni barvi kože, zgubi moči, lenem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

DOBI SE V LEKARNAH.

JOS. TRINER,
IZDELOVALEC
1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. — CHICAGO, ILL.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljikim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Imejte ga vedno doma pri rokah, da je lahko takoj rabite, ako je treba.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Olimpia torej ni vedela, kaj naj si misli. Ali so bili napadeni tujovariši Ivana in Dušana? Kdoj ih je napadel? In zakaj? Ali so se padli z Birbantinijem in von Schrattenom? To ni bilo mogoče. mpija je poznala obadva Nemca in Laha preveč dobro, da bi jima pripisala pogum, klati se sredi ceste s celo družbo korenjaških li. Vsekakor pa — ako je veljala govorica našim znancem — je epala Italijanka, da je ta dogodek zelo nevaren uspehu njihovega ljetja in uresničenju njene osvete. Solze gneva so ji stopile v oči, je pomislila, da je že upala prisostvovati ob uri sodbe in pripomoči rojimi nežnimi zobki in nohti, da ostane Birbantiniju njegov galatroman v večnem spominu.

Čudno se ji je zdelo pri vsem tem, da mora misliti tolikokrat na gurisa. Poznala ga je že zdavnej kot propalica, ki je pripravljen tuditi svojo pomoč k slehernemu zločinu ali pa ga vprizoriti sam, ni drugače. In tudi nocoj, ko ga je zagledala v njihovi družbi kot redovalca in vodnika, jo je popadla nagla slutnja, da jim to ne bo korist; v razburjenosti svojih čuvstev pa jih je čisto pozabila poriti. Ali ne pripovedujejo ljudje o Grku, da je izginil brez sledu že kateri gost njegove hiše z "nepreskrbljenimi otročički"?

Tako sta jo mučili skrb in radovednost obenem, ko je tavala po lati, stregla na govorice in tudi popraševala, kjer se ji je videlo volj varno. Blizu pristanišča je srečala tovarišico, ki je stanovala njeni bližini; in z zadoščenje je slišalai z njenih ust, da je videla ozi okno prav dobro ves napad, med napadalci pa Pygurisa! Tovarica ji je povedala tudi, da je bil Pyguris ranjen, ter opisala Dušana Ivana tako natanko, da ju je Olimpia morala spoznati.

Preden pa sta se nagovorili do dobrega, se je začel po nabrežju lik hrup.

Kakor da jo je izsulo nočno nebo, je bilo nabrežje mahoma polno ožice in policije, ki je gnala proti morju šestorico ljudi, očividno adi, da jih tam zajame in aretira.

Ženski sta videli, kako čvrsto so si delali tujci pot; marsikateri ptija se je zvalil v prah, zadet od krepkih pesti naših znancev, ki so čitatelji gotovo takoj spoznali.

In v kratkem trenotku, ko je švignil ves divji lov mimo Olimpije, spoznala tudi ona obraze Dušana, Ivana in vihrajočo brado divje- Marka.

Vzkliknila je od presenečenja in strahu za svoje znance in zavezke, pustila tovarišico in se pognala med množico, ki se je gostila za žečimi. Z besnim suvanjem komolcev se je prerinila naprej in videla vno še, kako so se vrgli vsi kakor en mož v valovje Zlatega roga in ginili v noči.

Olimpija je odrevenela, kakor da je treščilo vanjo: bilo ji je, kor da mora s temi ljudmi poginiti vse njeno maščevanje; zakaj to, se utegnejo rešiti in priplavati na varen kraj, ji v prvem strahu niti prišlo na um.

"Perduti!" je vzkliknila z zamolklim glasom. "Izgubljeni so! Vsi tonejo . . . Oh, mio Dio!"

Tisti hip pa je prišumela z druge strani motorna ladjica in zavila bregu, kakor da se hoče ustaviti. Olimpia je napela oči in zagledala njej troje gospodov, ki so se ozirali radovedno zdaj na tolpo, ki je hrumela na obrežju, zdaj na nočno gladino morskega zaliva, kjer je ravno zamiralo pljuskanje plavajočih.

Z odločnostjo obupa je planila Olimpia na kraj vode in kriknila družbi v čolnu:

"Rešite jih, gospodje! Rešite jih — to so pošteni ljudje!"

Z neizrekljivo tesnobo je čakala, ali jo bodo ubogali, ali ne.

Toda — o veselje! Možje v čolnu so jo razumeli: ladjica se je obrnila kakor postrv in švignila z vso naglostjo za našimi prijatelji, opozarjaje jih z glasnim piskanjem.

Olimpia je bila plačala svoj dolg: rešila jim je bila življenje, kakor so ga oni rešili njej pred malo urami.

Zdaj je morala misliti na svojo lastno varnost; zakaj videla je, da je množica opazila, kako je poslala rešitilje za preganjanimi tujci. Še par trenotkov, pa bi se bila pokorila sama namesto njih kot žrtev razsrjenih Galačanov.

Hitro sta se prijeli z znanko pod pazduho, pomešali se med ljudmi in izginili v svoji zaščitnici — noči.

Olimpia je spala tisti večer pri svoji znanki, v brlogu, ki je bil skoraj za las podoben njenemu; toda pustimo ju počivati in privoščimo nesrečnicama tisto kratko pozabljenje, ki ga vlije spanec v vsako grešno in razjedeno srce . . .

Po toliko razburjenjih ni čudno, da se je zbudila dokaj pozno; prav tako jasno pa je, da jo je navdajala nadaljna usoda naših znancev še z večjo radovednostjo nego sinoči. Ni se mogla napraviti dovolj naglo, da odhiti spet na svoje romanje križem tistih trgov in ulic, kjer je mogla upati da jih sreča, ako so rešeni in varni.

In kako neprecenljivo bi bilo zanjo in za njihov namen, ki ga je zdaj slutila v glavnih potezah, ako bi jim mogla pokazati von Schrattenovo sled!

Prišlo ji je na um, da so se rešili tujci gotovo na kako ladjo — saj je bil tudi čoln, ki je odplula z njimi, po vsem videzu kapitanski čoln evropejskega parobroda. Odpravila se je k pristanišču, kjer je vrvelo delo in odmevalo kričanje hamalov kakor prejšnji dan in ni pričala več nobena sled o sinočnjem lovu na ljudi.

V tistem trenotku, ko se je razprostrla pred njenimi očmi panorama poprežnega življenja, je tudi zagledala isto ladjico kakor ponoči, ki je pravkar odrinila od brega in ubrala smer proti velikemu parniku, na katerem je vihrala angleška zastava; s svojimi modrimi očmi je razločila Olimpia na njegovem boku črke: "Victory".

O ljudeh, ki so se bili pripeljali v ladjici na breg, ni bilo več duha ne sluha.

Po kratkem premišljevanju je Olimpia opustila nadaljne postopanje ob pristanišču in krenila zopet proti notranjosti Galate. Ravnala pa je previdno in se ozirala ob vsakem koraku, zakaj vedela je, da si von Schratten ni premislil od sinoči. Bila je pač prepričana, da je sam ne bi napadel o belem dnevu sredi ulice; toda vedela je, da ni mož njegove vrste nikdar v zadregi za kakega capina, ki se prime žrtvi za pete in ji sledi do ugodnega kraja, tam pa ji porine med rebra tri palce jekla in izgine, preden se zavedo slučajni gledalci, kaj se je zgodilo.

Zato se je drznila nehote in prebledela pod svojo šminko, ko je zagledala v živoči ulici deset korakov pred seboj nenadoma znano ji postavo. Mož je šel v njeni smeri, zato ni videla njegovega obraza; toda pleča so bila Schrattenova, oblika glave njegova in hoja — no, hoja je bila hoja, s kakršno hodi Nemec, v svesti si svoje odličnosti, po tujih tleh.

Instinktivno se je Olimpia ustavila in počakala, da je odšel von Schratten dalje. Nato mu je začela slediti z veliko opreznostjo, držeča se neprestano za večjimi skupinami ljudi, tako da bi se lahko skrila za njimi, ako bi se lopov nepričakovano ozrl.

(Dalje prihodnjič.)

Kakaduj.

Spisal IVAN CANKAR.

Vseokoli tebe je na tisoče življenj, ki jih ne poznaš in jim nikoli e odgrneš brezdanjih skrivnosti. Le otrok jih sluti, odtod njegova ašljivost. Vsaki zvok, ki ga slišiš, je zvok od onstran. Beseda prijaljeva je mrtev napis na hiši, ki ji nikoli ne boš prestopil praga. Jaz ti, poljubujta se, ali se davita — dvoje svetov; ubijeta se lahko, zbijeta na črepinje drug ob drugega, ne bosta si razodela, kdo da a. Butaj ob soseda, kdorkoli je, nepremičen kamen, ali bežna misel, revo, žival, ali človek; zdrobiš se ali ga zdrobiš, spoznal ga ne boš. eutolaženo in neutolažljivo hlepenje po spoznanju mušice, ki ti je la sedla na plešo in po spoznanju Boga, ki te ziblje na dlani, to je oje trpljenje, od začetka do konca, je tvoj boj, vsebina in pomen ega tvojega nehanja. V tvojem srcu kljuje slutnja, kljuje strah, te riganja in odganja: "Če odgrnem le za špranjo ta silni zastor, skoprim od groze, me to zaželjeno spoznanje zmane v prah!" . . . In buiš trepetaje, z zobmi šklepetaje v oko, ki strmi vat prazno in topo in katerega pričakuješ razodetja. V srdu in obupu treščiš s kladivom anj: "Razodeni se, karkoli si!" — ter vidiš osupel in osramočen, a si bil zdrobil votlo steklo; namesto brezdanjih skrivnosti se ti priaže stlačena slama in smrdeča basanica. Vseeno je, če je bilo tisto otlo steklo sama svetla zvezda na nebu, ali če je bilo neumno rumeo oko kakadujevo. V ječi si, od vseh strani ti zapirajo pot in poed mogočni zapahi; kaj da je zunaj, za temi brezštevilnimi zapahi n ključavnicami, ne veš in ne boš zvedel prej, kakor ob tisti zadnji ri, ko se bodo dprle vse duri na stežaj. —

Pravijo, da živali rodu papig dočaka sto let in čez. Ne vem, če tolika strahota res mogoča na svetu. Sto let in čez! Ena sama ura e je nekaj neizrekljivega, nikoli povedanega, zopernaturnega. Smrt i; po vsej pravici in postavi bi morala biti smrt prenovljenje, vstanje; še kamen na ledini razpada in se preraja v dežju in solncu, ži. Kaj je ta nemi in gluhi mir? Ali je spomin na večnost, ki je mi siroaki, tavajoči v tesnobi in trenotku, ne moremo razumeti? Ah, izpraal bi to okroglo, rumeno, topo strmeče oko pogledal bi, kaj da je ad!

Kakaduj se je pozibaval od jutra do noči na klinu v svoji obokani, časti gajbi. Zvijal je vrat in ves gornji život enakomerno, sunkoma, loboko do klina, najprej na dsno, nato na levo stran. Kadar se je avnal, je naščeperil na temena žolti čop, odprl na stežaj ogromni rni kljun ter kričal naglo, zmirom hitreje in glasneje, presunljivo in ezko, da je sekalo v ušo in zobe: "A — á . . .á . . .á . . .á . . .á . . .!" Nazadnje je dodal mirneje, z globljim glasom, skoraj u ano: "A - á - á!" ter umolknil. To je bilo njegovo življenje, tisto živjenje namreč, ki sem ga videl in poznal. Prekinjeno je bilo le tedaj, adar je zgrabil z močnimi, mesnatimi kremplji kos kruha ali oreh ter lodal počasi premišljeno, kakor brez posebnega užitka, dokler ni stanka malomarno spustil na tla ter mlasketaje poigral z debelim jeikom. Prekinjeno pa je bilo njegovo življenje tudi tedaj, kadar se komu zazdelo, da ga je izpustil iz gajbe v skrbno zakljenjeno sobo, akor izpuste jetnika na obidano in zastraženo dvorišče. Planil je plantajoč na glavo ali na ramo najbližnjemu, narepenčil žolti greben, klonil se globoko ter zakričal. Kadar je skočil na mojo ramo, sem prestrašen okrenil obraz. Zdelo se mi je, da išče mojih oči, zato da bi usekal vanje z orjaškim kljunom ter uogledal, kaj da je zad. Ta strah je bil neumen in smešen, ali nisem ga mogel premagati. Kaj niso bile njemu moje rjave oči prav tisto, kakor meni njegove okrogle, rumene, stekleno mrzle oči? Kaj mu niso bile zapah pred tujim življenjem, ključ in prag do nezaslišane skrivnosti, ki je morda ključ in prag do vseh drugih, v neskončnosti spečih?

Sedel je dekli na glavi, ko je odprla duri tuja ženska, postarna devica; ogrnjena je bila v dolgo črno pelerino kuštravo nojevo pero se je zibalo na klobuku.

"Was für herzig's Viecherl! . . . Jezus Marija!"

Kakaduj je bil planil na nojevo pero; zazibal se je, kriknil samo enkrat, splahutal šumeč skozi odprte duri, skozi široko vežo ter pred hišo na kostanj. Stali smo spodaj in smo ga klicali, milo in osorno, proseče in ukazujoče:

"Karo . . . no . . . Karo!"

Med orumenelim listjem se je svetil ves bel; zibal se je na veji enakomerno in sunkoma, kakor na klinu v gajbi; nagnil je vrat in život globoko, zravnal se, naščeperil čop ter zakričal, da se je razleglo na okoli. Časih je zašuštel list pod njim ter zdrknil počasi na tla. Za nas se ni zmenil; mislim, da nas ni ne videl, ne slišal.

"Karo . . . no . . . Karo!"

Vzplahutal je na glas in široko, zasvetil se v večerni zarji ter poletel smelo v gaj. Osupli smo gledali za njim, ko je utonil pod hribom v zamolkle jesenske sence.

"A-á . . .ü . . .ä . . .!"

Oglasilo se je še enkrat iz daljne, mračne samote, nato je bilo vse tiho. Ozki, rdeči rob večerne zarje je ugasnil pod oblaki, v zraku je vztrepetal hlad, zadišalo je po snegu. Ko sem po večerji stopil na prag je že naletavalo v redkih, mokrih kosih, ki so sproti kopneli. Tišina je bila tolika, da sem skoraj slišal snežinke v listju. Strah me je bilo, da bi zaklical.

"Karo!"

Plah je bil moj glas, ali vendar je grobo in rezko presekal noč; odgovora pa mu ni bilo. Zapihal je veter in mi je zagnal v obraz pest snežink, mrzlejših in ostrejših. Kakor da se je bila spustila jata črnih netopirjev, se je usulo s kostanjev zadnje listje na tla.

Vrnil sem se vhišo. Vso noč je požvenketavalo okno v vetru. Kadar sem se predramil, se mi je zdelo, da slišim iz daljave klic izgubljenega človeka, v smrtni grozi vpijočega. Videl sm pred seboj okrogle, rumene, vsmrtni grozi strmeče oči kakadujeve. Njegove so bile, ali bile so človeške. "Zdaj ti je dana govorica, zdaj se razodeni, kakor si!" — Oči so široko in slepo buljile vame, črnikasta, zatekla usta so se odprla na stežaj: "A-á . . .ü . . .ä!" — Vzbudil sem se potem od studa in groze. V temi v zmedi polusanj se mi je zdelo, da sem stal pravkar pred ogledalom, videl svoje oči in svoja usta ter slišal svoj glas. Še v ogledalu, še tam je bilo tisto prazno, trdo, stekleno oko, ki bi ga zdrobil s kladivom, da bi dosegel spoznanje.

Zjutraj je bila pobeljena vsa pokrajina, v zraku in na nebu je bila zima; gole in črne so štrlele veje kostanjev izpod snega. Na spodnji veji, natanko tam, kamor je bil planil iz veže, se je zibal kakaduj. Postavili smo gajbo na mizo pod kostanj. Nerodno in težko se je spustil na mizo, s trudnim korakom je stopil v gajbo ter splezal počasi na klin. Zmršen je bil, ves premočen in premražen. Oči od votlega stekla so gledale topo in prazno. Razodele niso, zakaj da je stoletna ječa milejša od življenja ene same noči.

Naščeperil je čop, nagnil se globoko.

"A-á . . .ä . . .á!"

Bil je glas, kakor ga začuje bolnik ponoči ter občuti strahoma, da je bilo zaklicalo iz nepoznane vesoljnosti, zaklicalo tisti duši, ki je v njem njemu samemu na vekomaj tuja.

Sedaj je pravi čas.

Spomlad je tu — čas, ko se prebuja vsa narava v novo življenje. Tudi človek, del narave, se skuša otresti nenaravnih verig, ki ga priklepajo na zaduhlo, nezdravo mestno tovarno, ter beži ven na prosto, na kmete, v zdrav, sveži zrak.

Naši rojaki so se v zadnjem času začeli precej zanimati za farme. Kdor le more, otrese se spon industrijskega sužnja, kupi si farmo ter postane sam svoj gospodar, kateremu nima nikdo ukazovati, ki ne pozna ne kriz in ne napornega dela v slabem, nezdravem zraku. Res je sicer, da mora tudi kmetovalec, vsaj v začetku, trdo delati; toda on se trudi **za sebe**, za svojo lepšo bodočnost, — dočim mora industrijski delavec vse svoje življenje garati le za nenasitnega kapitalista.

Važno za vsakega, ki si hoče kupiti farmo, je to, da si svet prej ogleda, predno kupi, ker se mu drugače lahko pripeti, da kupi mačko v žaklju! Naj bi se torej vsakdo na lastne oči prej prepričal, kakšna je zemlja, kakšna je okolica, in kakšni so tudi drugi pogoji za uspešno kmetovanje.

Mi prodajamo zemljo v enem najrodovitnejših krajev države Wisconsin, in sicer pod pogoji, kakoršnih Vam ne more ponuditi nobeden drugi prodajalec zemljišč. Dva rojaka iz države Pennsylvania, ki sta si v zadnjem času naš svet ogledala ter tudi kupila, sta polna hvale o dobroti zemlje, krasni okolici in drugih prednostih, ki se nudijo kupcu našega zemljišča.

Pišite nam še danes za natančen opis zemlje, ki jo prodajamo, in mi Vam istega pošljemo z obratno pošto brezplačno.

Rojaki, vabimo Vas, da si ogledate naš svet, predno kje kupite, in mi smo prepričani, da boste kupili od nas! — Kupcem povrnemo celo vožnjo.

Sedaj je pravi čas, da si svet ogledate.

SLOVENSKA NASELBINSKA DRUŽBA
198 First Ave., Milwaukee, Wis.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

$1.00

Cenik za šilo in knjige pošljemo na zahtevo zastonj.
KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Slovenska gostilna

St. Praprotnik

Chisholm, -:- Minn.
Telefone 271 — P. O. Box 152

Priporoča se cenjenim rojakom v obilen poset.

Najboljša postrežba s pristnimi pijačami.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medveď

CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Barrows, Minn.

na Cuyuna železnem okrožju.

Nova naselbina z evliko bodočnostjo. Woodland Park addition je ravno razdeljen v lote. Pravi park z lepim senčnatim drevjem, ravno kot pod, samo nekaj blokov od krasne Mississippi reke in od rudnikov. To je prostor kjer kupite nekaj lot, katere so sedaj po $100. do $250., na lahka mesečna odplačila. Cene se bodo zvišale, kakor hitro se bo otvorilo več rudnikov in pocestna železnica. Za podrobnosti se obrnite na

Barrows Realty Co.

312 PROVIDENCE BLDG., DULUTH, ali FIRST NAT'L BANK, BARROWS, MINN.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

ROJAKI!

Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britev, raznovrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.

BENKO RUS & CO.

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Beti mi je tudi povedala, da je papa strašno razjarjen, ker sem mu pokvaril najboljši dežnik, našli so kosce svilene strehe v moji sobi in zato takoj vedeli, da sem ga jaz razrezal. Ko sem prišel domov, zgrabil me je za suknjo, potisnil v sobo ter zaklenil vrata, nihče — niti Beti — mi ni prinesel kaj za želodec. Najboljše bi bilo, če bi vsi poredni fantiči izginili s sveta, ker drugače jih stariši preveč mučijo s stradanjem in drugimi egiptovskimi nadlogami; cel dan sem se trudil z igranjem in na večer moram tolažiti stekajoči želodec. Pasje življenje! Če bi le vedel, kje ima svoj sedež društvo za varstvo živali, precej naznanim, kakor surovo ravnajo zmenoj. Janezek je itak še premajhen, da bi bil nocoj k Rozki Princ povabljen na večerjo, torej mu je lahko vse eno, če si je tudi zlomil nogo. Stregli mu bodo radi tega še bolj in jedel bo vse, kar bo le hotel. Oh, kako sem vendar lačen! Želim si, da bi bil na Janezkovem mestu. Še bolj bi si želel, da bi sedel pri Rozki na večerji in jedel za mizo sladoled.

Želim si, da bi bil Robinzon in pobiral pečene školjke ob morskem obrežju. Kako lepo bi bilo, če bi naenkrat zrastlo v moji sobi čudežnod revo, polno rdečih črešenj in sladkih jabolk. Če bi imel kako luč, bi vsaj lahko o teh dobrih stvareh bral, tako pa moram celo v svoji ljubi dnevnik pisati pri oknu ob luninem svitu. Vsako tudi najmanjšo tolažbo in zabavo so mi odtegnili. Vlegel se bom v posteljo in morda se mi sanja o mornarju, čigar čolnič se je razbil katerega so pa našli drugi mornarji ter ga napojili in nasitili.

Bil je bolj srečen kot mali Jurček.

19. Prvi april.

Snoči in predsnočnjim nisem spal doma, ker sem nenadoma moral obiskati svojo Lili in radi tega tudi nisem mogel tebi, dragi dnevnik, doslej povedati najnovejših dogodkov. Vedeti moraš namreč, da je bil predvčerajšnjim prvi april, ki se tudi imenuje dan vseh norcev. Drugi dečki so si že mesec dni pripovedovali, kaj vse hočejo napraviti, jaz sem pa mirno sedel v svojem kotu in premišljeval kot sova, o kateri trdi papa, da je posebno globoko misleča žival.

Strašno mi je bilo dolgčas, odkar si je Janezek nogo zlomil; njegova mati nikakor ne dovoli, da bi ga prišel obiskat, in pravijo da vedno nosi nabit samokres v žepu in bi me takoj ustrelila, če bi prestopil prag njene hiše. Zelo se mi zaželelo po kaki nedolžni burki. Vsi se pritožujejo, da je v mestu zelo dolgočasno, ako Jurček ne poskrbi za kako zabavo. Da bi bila le Suzi že skoro poročena; prihodnji teden bo ženitovanje, če se kaj ne pripeti. Pa vrnem naj se k prvemu aprilu.

Ker je prejšnja mestna hiša vsled neumnosti nekaterih deklic, ki so se male miške smrtno prestrašile, pogorela do tal, sezidali so meščani novo. Ta je veliko lepša in v zvoniku ima tudi zvon, s katerim naznanjajo, ako je izbruhnil ogenj kje v obližju. Dobro torej; zadnji dan marca sem se izvrstno navečerjal in vtaknil v žep še velik kos ženitovanjskega kolača, potem pa šel v mestno hišo, kjer se je ravno vršilo zborovanje družbe treznosti. Predsednik te družbe je sam zase hud pijanec. S seboj sem vzel še enega dečka, kateremu sem podaril svoj žepni nožiček in velik kos potice, samo da je šel z menoj. Ko je seja minila, skrila sva se pod klop; precej burk sva uganala, ko je mestni birič svetilke pogasnil in zaklenil vrata.

Beti mi je povedala, da mama samih skrbi celo noč ni zatisnila očesa, ker me ni bilo domov pa zdi se mi, da to ni bilo posebno pametno, saj je lahko vedela, da se mi nič ne pripeti. Čakala sva nekaj časa, a naposled naju je premagal spanec; jaz se prvi zbudim, sunem svojega tovariša pod rebra ter mu rečem: "Vilček, vstani! Pravi čas je! Poglej, že se dani!"

Pritivala sva se do stopnic in tam z vso močjo vlekla za debelo zvonovo vrv; zvonilo je, kot bi celo mesto gorelo.

Meščani so planili iz postelj ter se v največji naglici oblekli. Slišala sva, kako so tekali po ulicah in hlastno izpraševali drug drugega: "Kje pa gori? Ali ti kaj vidiš?" Gorostasna burka! V desetih minutah je bilo več ljudi na cesti kot na dan sv. Rešnjega Telesa pri procesiji. Birič je pritekel gledat, kdo zvoni, a bil je zelo smešen, ker je imel desno nogo že v škornju, leva je bila pa še bosa. Ko je naju zagledal, je od začudenja pozabil zapreti usta in zijal naju je, kakor da naju prvič vidi.

Vprašal sem ga, če ne ve, kakšen dan je prvi april, a razjezil se je tako, da me je tresel in mikastil, kakor bi imel otep slame v rokah. Mladi advokat gospod Špring se je pa krohotal na vse grlo ter mu ukazal: "Ne zamerite dečkoma in izpustite ju; ne jezite se, če sta vas potegnila, saj sta nas druge tudi. Živela dečka, celo mesto sta potegnila! Kar se mene tiče, vama prav nič ne zamerim."

Ljudje so se torej zopet razšli in šele tedaj spoznali, kako površno oblečeni so prišli na ulico; posebno pa se je jezila gospica Hauk, ker je v nočni omarici pozabila svoje zobe, in gospod Apronc, ki je pozabil zakriti svojo valikansko plešo.

Šel sem domov z očetom, ki pa ni bil prav nič jezen, in pri zajtrku mi reče Elza: "Gotovo si zelo lačen, Jurček, ker si tako zgodaj vstal, tukaj imaš cvrtje." Sveže cvrtje zelo ljubim, posebno pri zajtrku, in zato sem pogumno zasadil zobe v ta biser kuhinjske umetnosti.

"Kako staro, trdo in neokusno cvrtje ste mi pa dali" sem rekel, toda že so se vsi krohotali, kar jih je bilo pri mizi. Beti mi je pozneje povedala, da j Elza pomočila platnene krpice v jajce in mi jih ocvrla. Le počakaj!

Nekdaj sem bral v časopisu, kako marsikoga lahko potegnemo, če mu nalašč podvržemo prazno denarnico. Sklenil sem, da tudi to poskusim. Prazno denarnico moraš vreči na tla in potem skrit čakati, kdo jo pobere. Ko sem si torej česal lase, preden sem moral v šolo sem brzo smuknil v mamino sobo in iz pisalnika izmaknil denarnico. Notri je bil samo en bankovec in zato sem jo lepo nabasal s praznim papirjem, da je bila na vseh straneh napeta; šel sem nekoliko preje v šolo, da poskusim, kako se mi obnese najnovejša šala. Denarnico sem položil na tlak in se hitro skril za bližnji zaboj, ker sem videl, da prihaja proti me ni star kruljev berač. Res jo je zapazil in se le nekoliko ozrl okrog sebe, potem jo pa hitro pomašil v žep in odšel naglo, da ni bil prav nič več podoben prejšnemu šepastemu ubožčku. "Le čakaj, stari potepuh," sem si mislil, "to se boš jezil, ko denarnico odpreš!"

Nato sem se odpravil v brzojavni urad ker sva z onim uradnikom najboljša prijatelja, in ko slučajno ni pazil, sem si izposodil od njega polo papirja in kuverto. Šel sem potem hitro k Tinčku Črne, ker zna veliko lepše pisati kot jaz in ta mi je napisal: "Doktor Mor, pridite takoj, ker je Lili zelo bolna — vsi smo že obupali. Montag." To jismo sem dal prvemu dečku, da ga je nesel v lekarno, kajti ravno lahko je še vjel prvi vlak, če bi se požuril; sam sem pa tekel na kolodvor in v svojem skrivališču se smejal, da me je trebuh bolel, ko je doktor prisopel k vlaku. Za počiti! Imeniten dovtip!

Vedel sem, da se bo pustil zapeljati, ker so bile one besede napisane na brzojavni poli. Šolo sem sedaj itak že zamudil in sklenil sem, cel dan izostati. Vzel sem iz žepa svoj cekin in ga s črevljarsko smolo prilepil na tlak. Nekateri so ga z prsti hoteli odtrgati od tal, toda obdrgnili so si le kožo, naposled je pa prišel neki dolgin in ta je vzel svoj žepni nož ter cekin odluščil; široko se je zarežal ter jo odkuril — pfuj!

Ali ni tak človek navaden tat? Potem sem šel mimo Kernove hiše in ker sem gospo videl v veži sem jo hitro vprašal, če že ve, da je njen mali Milanček ravnokar v vodo padel. Zakriknila je in se zvalila po tleh, kakor bi jo bil s sekiro udaril. Norica! Ali se ni mogla domisliti da je bil prvi april?

ŽREBETA POTONEJO.

Garrison, N. D., 19. maja —Blizu tukaj se je paslo 15 žrebet, ki so bila last farmerja Alfred Staley. Vsled hudourja so se žrebeta splašila, tekla so v narasli deroči potok, in vsa so potonila.

ŠTIRJE VSMRČENI.

Columbus, O. 20. maja — Blizu Ashville so bile usmrčene štiri osebe, ker je sunila pocestna kara Scioto Valley traction kompanije v avtomobil.

Neko šestmesečno dete, ki se je vozilo z odraščenimi, je všlo vsaki poškodbi.

DVA UTONILA.

Stilwater, Minn., 20. maja. — Frank Imholt, 45 let star in Mock Muller, 19 let star, sta vtonila tukaj pri kopanju.

TOBAK ZGOREL.

Louisville, Ky., 14. maja. — Preteklo noč je zgorelo tukaj več kot 1000 zavojev tobaka v Louisville Tobacco skladišču. Škoda znaša približno četrt milijona dolarjev. Nekega gasilca je ubilo, ko je prišel v dotiko z električno žico, nek drugi je dobil nevarne poškodbe.

LAH UMORJEN.

Chicago, Ill., 14. maja. — Ko je šel Italijan Leonard France po neki stranski ulici, je nek neznan zločinec začel streljati nanj ter ga usmrtil. Policija meni, da je postal Italijan žrtev znane italijanske organizacije črnorokarjev.

RAZNO.

H karakteristiki slovanske vzajemnosti. Rychvadski župan Janeczek, fanahtičen Poljak, izdaja poljsko-nemške občinske razglase dasi je v Rychvaldu v Šleziji neje Čehov uradno naštelo 3000; znatno številce Nemcev, dočim se prav toliko kakor Poljakov. Nedavno so bile uprav v Rychvaldu razveljavljene volitve, ker ni bilo čeških razglasov. Tako preziranje slovanskih bratov Čehov od strani Poljakov je žalosten znak slovanske vzajemnosti. To je nemški strah — panslavizem!

Žalostna ruska desetletnica. Dne 13. apr. je poteklo 10 let, odkar je krasna ruska oklopnica "Petropavlovsk" pred Port Arturjem zletela v zrak in potem pokopala v morju več sto mornarjev in dva velika Rusa: admirala Makarova in slikarja Vereščagina. Listi se ob tej prilik med drugim spominjajo temne usode štirih bratov Vereščaginov: Najstarejši. Sergij, je padel pred Plevno ter niso nikdar našli niti njegovega trupla; drugi brat je zgorel v vlaku, tretji, Aleksander nadarjen pisatelj, je izvršil samoumor, in četrti, slikar Vasilij, je našel smrt ob propadu "Petropavlovska".

— Od papeža odlikovan hrvatski umetnik. Znani mladi hrvatski umetnik na goslih Zlatko Balokovič je te dni igral pred papežem Pijem X. in zbranimi kardinali v Vatikanu. S svojo umetnostjo je navzoče naravnost očaral, da so bili nekateri kardinali do solz ginjeni. Papež je nato sprejel Zlatka v posebni avdijenci, mu svojeročno podelil visoko odlikovanje — veliko zlato papeško kolajno ter podelil blagoslov njemu in vsi njegovi rodbini. V imenu kardinalskega kolegija je podaril kardinal Rilnaldini Zlatku Balokoviču srebrno medaljo. S tem je karijera hrvatskega umetnika povsem zasigurana.

Nova kazen. Sodnik Eagleson pri melbourskem policijskem sodišču je uvedel novo vrsto kazni, s katero se kaznuje vsakdo, ki napravi kak prestopek in ki je znan kot pijanec. To se je dogodilo pred kratkim mlademu možu, kateremu je bilo v dveh slučajih dokazano poneverjenje. Sodnik ga je izpustil pod pogojem, da plača 4000 K kot jamščino za nadaljno dobro obnašanje in da se bo vse svoje življenje vzdržal alkohola in igre. Kakor hitro bo pa sodišče izvedelo, da je obtoženec izpil samo eno steklenico piva, bo moral obtoženec takoj odsedeti deset mesecev ječe.

Smešnice.

Ljubi oče! Lepo se vam zahvaljujem za vaše pismo za tisoč pozdravov in poslani desetak. Prihodnjič pa prosim, pošljite mi rajše malo manj pozdravov in malo več denarja. Vaš hvaležni sin — Jurij Macahan, frajtar.

* * *

Tujec: Kaj so vaše toplice res tako zdravilne?

Domačin: No, to vam lahko rečem: boljših ni. Pred 14 dnevi je prišel k nam tujec ob bergljah, pa se je tako hitro in izdatno pozdravil, da je snoči vzel sam noge na ramo in hotelirju zapustil za spomin 200 kron dolga.

* * *

Prvi policaj: Ti, to bi bilo nekaj — kdor vlovi defravdanta Kocinarja, dobi 500 K.

Drugi policaj: Saperment, 500 K, zdaj pa na delo. Kaka posebna znamenja so pa navedena.

Prvi policaj: Posebno znamenje — mrzle noge.

* * *

Gospodinja: Vi ste bili obsojeni zaradi ponarejanja mleka. Dognalo se je, da je v vašem mleku 20 odstotkov vode.

Mlekarica: Lepo jih prosim — 20 odstotkov na vedru mleka, koliko pa pride potem na časo kave!

* * *

— Ti, prijateljica, ki poznaš svet, povej mi vendar, kakšne lastnosti pa imajo tista dekleta, katerim pravijo ljudje, da so pametna.

—Ljuba dušica — pametna dekleta so tista, ki znajo moške pripraviti do tega, da delajo neumnosti.

* * *

Mož: Veš kaj — ta-le vaša soseda ima pa res slabo življenje. Če ni njen mož na potovanju, pa poseda po krčmah in kavarnah, samo doma ga ni nikoli. Ženi mora biti strašno dolgčas.

Žena: Kakor se vzame, Ti na primer si noč in dan doma, pa kako je meni dolgčas.

* * *

Gospa: Kaj — kar dva berača sta prišla naenkrat. Kaj vendar mislita!

Berač: O, prosim, milostiva, tale mali le gleda, kako jaz beračim, da se bo prej naučil.

* * *

Oče (pri obedu): No, kako je bilo danes v šoli?

Sin: Zdaj ne morem odgovoriti.

Oče: Kako da ne?

Sin: Saj praviš vedno sam, naj se govori pri obedu o samih veselih rečeh.

* * *

Gospod Janez Mazač je potreboval za legitimacijo svojo fotografijo. Ko je moško stal pred fototografom je naenkrat rekel: Prosim, fotografirajte mojo brado za dva centimetra daljo, kakor je res, ker nameravam v prihodnje nositi daljšo brado.

* * *

Gospodična: Pravijo, da ste vi prisegli, da se ne boste nikoli oženili. Ali tako hudo ženske zaničujete.

Gospod: Ne, jaz jih nič ne zaničujem, jaz imam le tak respekt pred njimi.

* * *

Profesor: Vi želite, naj vaš sin študira kemijo. Saj vendar jeclja.

Oče: Pa bi zato vendar lahko dober kemik postal.

Profesor: To je nemogoče.

Ooče: Zakaj?

Profesor: Zato, ker bi še najnavadnejših kemičnih imenovanj ne mogel izgovoriti. N. pr. Tetramethyldiamidodichlortriprenylkarbidol.

* * *

Žena: Beži, beži... ti ne boš nikoli tega zame storil, kar je storil, kar je storil moj prvi mož.

Mož: A ja... Kaj pa je takega zate storil.

Žena: Štirinajst dni po poroki je umrl in mi je zapustil 10.000 K.

* * *

Vaše tri hčere so se torej vse pomožile in vse so vzele profesorje. Zdaj, ko ste sama, vam mora biti pač dolgčas.

— Kaj še, ko pa moram ves dan prenašati dežnike, ki jih moji zeti pri meni pozabljajo.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

8,000 akrov farmske zemlje.

Nad 8000 rodovitne farmerske zemlje lastujejo Slovenci na Willardu in okolici, vdržavi Wisconsin. To je največja slovenska farmerska naselbina v Ameriki. Naselbina ima svoje šole, pošto, postajo, trgovini, faro s cerkvijo itd., še to pomlad dobi svojo zadružno sirarno. Vodstvo občine je v slovenskih rokah. Kaj sličnega se rojakom nikjer drugje ne nudi. Lep vspeh starih naseljencev Vam zagotavlja Vaš vspeh. Še veliko zemlje je na prodaj. Cena je tudi letos samo $18.00 aker; zakaj bi potem plačevali več za zemljo na slabšem kraju? Plačilni pogoji po Vaši volji. Vsa nadaljna pojasnila daje

Leo Zakrajšek

državni naselniški zastopnik za Wisconsin, naselniški zastopnik za "Soo Line" železnico ter za Fairchild North-Eastern železnico in upravitelj

Adria Colonization Co.

124-5th Street Milwaukee, Wis.

"Best Hops and Malt Brewed without fault"

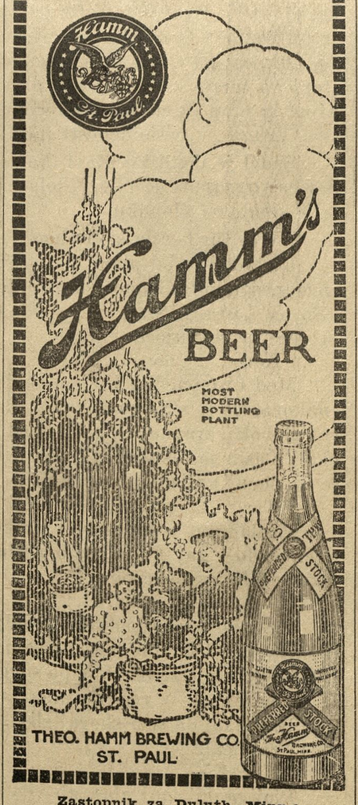

Zastopnik za Duluth, Minn.:
JAY W. ANDERSON,
352 West Michigan Street.
Tel.: Grand 1800.

Zastopnik za Virginia, Minn.:
B. BUSH.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

POLITIČEN OGLAS.

Priobčen po Mr. Salomon Sax, kandidat za legislaturo za 61. okraj.

Plačano $12.00.

Solomon Sax

kandidat za legislaturo za 61. okraj

ki obsega okolice Eveleth, Virginia, Gilbert, Biwabik, Aurora, Tower in Ely. Jaz živim na Range že 22 let in so mi razmere poznane. Vi poznate mene in jaz Vas in Vaše potrebščine. Nikdar se nisem strašil nastopiti javno za pravico in se tudi v bodoče ne bom. Posebno se bom zavzel za razvoj železnega okrožja, za napravo cest, za boljše delavske postave in za osebno svobodo. Priporočam se vam volilci, da oddaste svoj glas dne 16. junija pri primarnih volitvah za

Salomon Sax

kandidat za legislaturo za 61. okraj.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov. - angl. slovnico, razgovore pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je $2. ter se dobi pri **V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.**

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovencem, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodoviten, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi dr žavami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastninske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali k sebnih stroškov. Tu se ni bi bil kdo goljufan, ali da bil denar ali zemljo, ker g za to **Grimmer Land Co.,** **večjih zemljiških družb,** na stotisoče akrov zemlji je vse to resnica, Vam lahko že veliko število rojakov, ki kaj kupili zemljo, in šte hvalna pisma, ki so v ur komur na razpolago.

Povsod tu naokoli je ce lji že poskočila, a jaz p **rojakom** še po isti ceni kot je od $15.00 do $20.00 na a di povrnem vožnjo vsak kupi najmanj 40 akrov zem goji so jako lahki in ugo natančnejša pojasnila se pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausaukee.

NAŠI ZASTOPNIKI

..Vsak tajnik postaje Slov. nar. društva sv. Barbare je pooblaščen bírati naročnino za "Narodni Ve ter nas zastopati za vsa v tisk stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Elg
John Pogačnik, Eveleth, Minn
Max Volcanshek, Eveleth, Minn
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn
Ant. Mahne, Frank Kochevar holm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Min
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Min
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, South Range.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Josip Zupančič, Milwaukee, Wis

ILLINOIS:
John Libernik, Joliet, Illinois
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:
Matt. Kamin, Forest City, Pa
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
[illegible] Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
[illegible] Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, [illegible] land, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Pojc, Barberton
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville

MONTANA.
Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Mike Krivec, Klein, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Frank Malavašič, Little Falls, Mont.
John Ruzich, Wardner, Idaho.